

„Tėvynė“ Savaitinis laikraštis
Leidžia kas Pėtynėia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelutis, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 48 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Lapkričio (November) 25, 1932. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XXIII

Bedarbiai Maršuoja Washingtoną

Resignavo Vokietijos Kabinetas

Numirė Prof. Kęstutis Šliupas

BEDARBIAI MARSUOJA I WASHINGTONĄ.

Washington, D. C. — Visoje Amerikoje organizuojama bedarbių maršuočių Washingtoną. Iš tolimųjų valstijų maršuočių grupės traukia sostinę. Iš artimesnių valstijų pradės vėliau. Maršuočių eismas kolonoms iš viso krašto į Washingtoną, kur tikisi susieiti gruodžio 4 d. Čia atvykę, bedarbiai gruodžio 5 d., kuomet prasidės kongreso trumpoji sesija, demonstruos ir stengsis įteikti valdžiai tam tikrus reikalavimus, kas liečia bedarbę ir sunkią darbininkų padėtį. Išsvk buvo stengtasi, kad bedarbiams neleisti vykti į Washingtoną. Pastaruoju laiku tačiau leidimai gauta ir todėl sostinė gruodžio 4 dieną tikisi susilaikyti apie 3,000 nelauktingų svečių, kurie prašys valdžios, idant ji rūpintųsi jų ir kitų milijonų darbininkų likimu, kuris šiandien kožną darbininką pusėtinai spaudžia. Maršuočių organizavo ir vadovauja komunistai.

REZIGNAVO VOKIETIJS KABINETAS.

Berlynas. — Lapkričio 17 d. rezignavo Vokietijos kabinetas. Pezignacija nebuvo tai netikėtas dalykas, nes apie tai ėjo kalbų jau kiek anksčiau. Pirmą buvo paskelbdusios žinios, kad rezignuos tik kanceleris von Papan, nes dar minima diena kanceleris dejo pastangas, kad dar išlaikyti ir dėl to darė pasitarimus su kai kurių partijų vadais, manydamas dar išlaikyti kabinetą ir savo poziciją. Bet tuose vaduose nerado pritarimo ir todėl įteikė prez. Hindenburgui rezignaciją, kurią prezidentas priėmė. Kas bus sekamu premieru — dar nežinoma, bet yra kalbų, kad ta vieta bene atateks fašistų (tautinių socialistų) lyderiai Hitleriui. Tarpe Hindenburgas ir Hitlerio šiuo reikalu eina pasitarimai. Hindenburgas kancelerio vieta jau siūlęs Hitleriui, bet šis dar stato tam tikras sąlygas.

NUMIRĖ PROF. KĖSTUTIS ŠLIUPAS.

NEWARK, N. J. — DR. Al-donai Šliupaitė atsiūsta iš Kauno kab'grama, kurioje pranešama, kad lapkričio 15 d. numirė SLA. Garbės Nario Dr. Jono Šliupo sunus, Dr. Šliupaitės brolis Prof. Kęstutis Šliupas.

A. a. K. Šliupas buvo gimęs Shenandoah, Pa., 1888 m., ko-vo mėn. Mokslą baigė Philadelphiaje. Profesorio Yale universitete, New Haven, Conn. ir vėliau Wisconsin universitete, iš kur išvažiavo į Lietuvą. Kaune vedė Vytauto Didžiojo Universiteto Fizikos skyrių. Velionis gyvendamas Amerikoje darbavosi tarpe lie-

tuvių: sakė kalbas, rašė į laikraščius (jų tarpe bendradarbiavo ir „Tėvynėje“ netik straipsniais, bet ir vykusiomis karikatūromis); žodžiu — dirbo Amerikos lietuvių kultūrinį darbą. Jau gyvendamas ir profesoriaudamas Lietuvoje, rašinėjo rimčiausiam pasaulio fizikos žurnalui „Nature“ Londone. Jo raštai buvo populiari. Velionis pasižymėjo ir moksliniuose išradimuose. Be kita ko, jis išrado kvarco spyruoklę.

Šio žymaus veikėjo mirtį apgaulauja visa lietuvių tauta. Giminėms, draugams, o ypačingai SLA. Garbės Nariui, Dr. J. Šliupui „Tėvynės“ redakcija reiškia gilius užuojautos, o velioniui lai buna lengva Lietuvos žemelė.

EUROPA SUSIRUPINUS KARO SKOLOMIS.

Paryžius. — Neseniai iš Washingtono gauta įspėjimas, kad Europos valstybės pirmiausia rūpintųsi nusiginklavimu, o tik paskui karo skolų klausimu. Tas įspėjimas, tačiau, pasirodo nereikšmingas, ypač Francijai. Karo skolų klausimas Europoje šiandien yra pirmoje vietoje. Šį reikalą plačiai svarsto spauda ir valstybių vyriausybės, paduodami Jungtinėms Valstijoms įvairiausių sumanymus ir reikalavimus: vieni nori, kad karo skolas visiškai būtų panaikintos, kiti — kad sumažintos, o dar kiti — kad jų mokėjimas būtų atidėtas. Kaip šitas reikalas bus Washingtono išspręstas ir kaip į tai vėliau pažiūrės Europos valstybės — ateity pamatysime. Anglijos gi spauda įspėja, kad jei Europa Jungt. valstybėms turės sumokėti karo skolas, tai pa-kenks pastarosioms, nes tuomet sumažėtų prekyba su Europa.

BIZNIS AMERIKOJE GERĖJA.

Washington, D. C., lapkr. 20. — Federalė Reservo Taryba praneša, kad biznis visame krašte spalio mėnesį žymiai pagerėjęs. Galutinai daviniai rodo, kad rugsėjo mėnesį biznis buvo pagerėjęs 10 nušimčių, o spalio mėnesį dar didesnių nušimčių pasitaisė.

Numirė Petras J. Lozoraitis

WORCESTER, MASS. — Lapkričio 16 d. netikėtai, širdies liga, numirė Petras J. Lozoraitis, SLA. 318 kp. narys. Velionis buvo populiarus ir vienas mylimiausių šio miesto lietuvių. Per šešiolika metų velionis užlaikė minkštų gėrimų išdirbystę, National Boting Co., kuri tai įstaiga buvo pavyzdgingiausia Worcester. Velionis buvo geras lietuvis, dalyvavo lietuvių veikime ir

TRAGEDIJA TARPE MAN- CHESTERIO LIETUVIŲ.

Manchester, Conn. — Lapkričio 14 d. vakare čia nutiko didelė tragedija tarpe lietuvių. Diena prieš tai vietinė parapija turėjo bankietę, po kurio lieto dar kiek nesunaudoto maisto. Parengimo komisija sumanė tą maistą sunaudoti ir todėl keturias šeimos susiėjo pas Igną Sirvį. Kol moterys rengė valgius, vyrų susėdo pakortuoti. Bekortuojant, moterys pasiūlė jiems išsigerti obuolinės gėros, bet vienas dalyvių, Tadas Alijošius, pareiškė, kad „jis turi geresnio gėrimo“ ir kadangi netoli gyvena, nuėjo to gėrimo atsinešti. Atnešęs, pripilta keturi didoki stiklėliai ir vyrų, tarę „sveikas, į sveikatą“, išsigėrė. Vos spėjus išsigerti, pajuto kažką tokio burnoje deginančio ir visi puodė prie vandens. Tuo tarpu gi iš jų burnų jau ėjo putos. Moterys šoko pagelbos. Paskauka gydytojai ir policija. Susekta, kad Alijošius padaręs klaidą: vietoje paimti degtinę, jis paėmė karbolinės rugtėties bonką ir tu nuodų visi išgėrė. Tai pareiškė pats Alijošius ir ant bonkos tai buvo užrašyta. Vyrų nuvežta į ligoninę. Nors daryta visa, bet nepavyko išgelbėti: Tadas Alijošius ir Jurgis Strugas numirė, o Ignas Sirvy ir P. Ambrasas dar ir dabar serga. P-as P. Ambrasas yra SLA. 207 kp. pirminkas, o vel. J. Strugas buvo tos pačios kuopos eilinis narys.

DARBININKŲ PERSEKIO- JIMAS RUSIJOJE.

Maskva. — Sovietų valdžia paskelbė dekretą, sulig kurio bus pašalinti iš darbo visi darbininkai, kurie be rimto pasiteisinimo neateis į darbą nors viena diena mėnesį. Be to, tokie darbininkai neteks maisto kortelių ir butų, taip, kad bus palikti be pastogės ir be maisto. Iki šiol darbininkams buvo leidžiama išlikti iš darbo tris dienas į mėnesį. Bet dabar neleidžiama išlikti nė viena dieną.

ROOSEVELTO IR HOOVE- RIO PASITARIMAS.

Washington, D. C. — Prezidento Hooverio ir naujai išrinkto prezidento Roosevelto delei karo skolų ir kitų reikalų pasitarimas įvyksta šį rytadienį, lapkričio 22 d. Su jais dalyvaus jų patarėjai. Po to prezidentas Hooveris turės pasitarimą su kongreso vadais. Karo skolų reikalas yra svarbus todėl, kad Francija, Anglija, Belgija ir kitos valstybės nori tas skolas numazinti ir jau turėtų sumų sumokėjimą atidėti. Kaip šis reikalas bus išspręstas Washingtono — tik ateitis parodys.

Numirė Juozas M. Danielius

HUNTINGTON, STA., L. I. N. Y. — Lapkričio 21 d. čia savo namuose numirė Juozas M. Danielius. Velionis buvo plačiai žinomas netik SLA. nariams, bet ir visoje Amerikoje: jaunesnėse dienose daug darbavosi įvairiose draugijose, vėliau su p. A. T. Račiūnu važiavo po Amerikos lietuvių kolonijas su krutomais pavelskais, apie 10 metų išbuvo SLA. išdo globėju ir gana ilgą laiką administratorio „Vie-nybėje“. Velionis buvo labai dirantis darbuotojas, linksmo budo ir draugiškas žmogus. Apie trys metai atgal velionis pusėtinai susirgo ir tokiu bu-

Iš Lietuvos

MENININKO LIKIMAS.

Lapkričio 6 d. palaidotas metikėtai miręs chorvedys ir dainininkas Antanas Vaičiūnas. Palaidotas aukomis, kurių daugiausia sudėjo šauliai, teatro artistai ir kt. Kaip žinoma, sugrįžęs iš užsienių A. Vaičiūnas negalėjo rasti darbo; tada Kauno jaunimiečiai jį pakvietė vesti savo chorą, kuris su p. Kučinskio paruoštu orkestru pernai pavasarį surengė koncertą. Po to A. Vaičiūnas, gal daugiau iš konkurencijos, negu iš reikalo, prisiprašė jaunajam turtui ir neolituonai. Bet kai reikėjo laidoti, lėšomis nieks nepasirūpino ir A. Vaičiūno lavonas tik ką nepateko studentams medikams. Sujaudintas tokiu likimu, daugiausia aukų surinko šaulių choro ved. muz. p. Martinonis ir velionis palaidotas gražiai. Budamas prolektaras, A. Vaič. net savo turto (knygų, gaidų) neturėjo kur padėti ir dalį jų laikinai padėjo pas Kauno jaunimiečių pirminką, kur ir dabar randasi.

ATIDARYTAS ŽEMAIČIŲ GELEŽINKELIS.

Spalio 29 d. dalyvaujant gausiam Kauno svečių būriui iškilmingai buvo atidarytas naujas geležinkelis tarp Telšių ir Kretingos. Šituo geležinkeliu per visą žemaitiją atidarytas geležinkelio susisiekimas, kurio žemaičiai jau senai laukė. Taip pat šitas geležinkelis labai svarbus ir visos Lietuvos susisiekimui su Klaipėda. Pirmiau iš Kauno į Kaipėdą reikėjo važiuoti per Mažeikius ir met per Latvijos žemę. Naujas geležinkelis kelią į Kaipėdą sutrumpino net 60 kilometrų.

GELEŽINKELIS BUVO STATOMAS BEVEIK TREJUS METUS IR JO STATYBA ATSIĖJO 25 MILIONUS LITŲ.

RADO VYTAUTO DIDŽIOJO PINIGŲ.

Vilnius. — Netoli Valuinės miesto, vienas Siedliškių kaimo ukininkas iškasė molinį indą pilną sidabrinė monetų. Jos yra sidabrinės ir siekia Vytauto Didžiojo laikus — XIV—XV šimtmetį. Vienoje monetų pusėje yra Gedimino stulpai, kitoje — Vytauto ženklas; daug monetų yra ir su Vytimi. Iš viso monetų rasta apie 1,500. Jos dirbtos iš plonos sidabrinės skardos. Radinys atiduotas Voluinės muzėjui. Tsb.

Hidroelektros Stotis Lietuvoje

Lietuvos vyriausybė jau nusistatė elektros energija aprūpinti ne tik Kauną, bet ir kitus centrus. Tam reikalui dabar jau taria visą eilę galimybių. Toks energijos šaltinis yra upių vandens jėga. Apie hidroelektros stotis paskutiniu metu buvo daug kalbėta ir rašyta. Daug kas buvo netekęs vilties, kad bent kada Lietuvos upės gamins elektros energiją. Tam buvo keletas priežasčių: kapitalo stoka, trukumas organizuotos iniciatyvos didesniai kuriliniam darbui, nebuvo žmonių, kurie būtų tame darbe prityrę. Svarbi taipgi priežastis buvo dar ir ta, kad Lietuvos miestelių gyventojai nesupradavo, jog elektros energijos gaminimas vandens jėga ir jos pardavinėjimas yra geras pelnas. Iki šiol Lietuvoje niekur nepavyko susitarti ir sudaryti stambiausios bendrovės.

Sužvėrėjusių Vokiečių Darbai

Tilžė. — Hitlerio ir kitų vokiečių soviništinė organizacija kurstomas nesuapratęs vokiečių jaunimas pradėjo siausti ir daryti kriminaliskus žygius kitataučių atžvilgiu. Su fanatiškumu vokiečiai pradėjo gaudyti dažnai pastoja kelių vienas, tai kitam lietuviui, kurį iš užpakalio sekdami bleimuoja, lyg piudomi šunys loja, keikiasi, o kai ką įsidrasi, tiek iš apspiaudo. Šis, gyvuliškas vokiečių sovinizmas pasitaroju metu pradėjo visiškai sužvėrėti. Skaudžiai nuo jo nukentėjo net ir tokis ramus ir augštos kultūros visų gerbiama visuomenininkas kaip Dr. Vydunas. Spalio 30 d. jis ėjo iš paskaitos namo. Gatvė jį patiko, kaip paprastai, didoka vokiečių gauja, kuri šį kartą nesitenkino blevygom ar spjaudymosi eidama užpakalio vokiečių gauja, kuri šį kartą pasipiktinimą tiek biauriu, sužvėrėjusių vokiečių elgsimu, tiek ir Tilžės policija, kuri sa-veiksmų. Vienas gausios vyrų, hitlerininkų uniformos rubais

Kultūros Kongresas

Kaunas. — Lapkričio 1 d. Kaune įvyko Lietuvos kultūros sąjungos priklausančių organizacijų atstovų kongresas. Kongrese, be tarybos apyskaitos, paskaitas skaitė prof. Romeris, apie Civilinę metrikaciją, prof. Vabalas—Gudaitis — Laicizmą ir klerikalizmą, Rondomanskis — Kariaujančią bažnyčią Lietuvoje ir Dr. J. Šliupas — Katalikiškos akcijos istorinę apžvalgą. Prof. Romerio nuomone, būtų tiksliausia įsteigti savarankišką valstybinę registraciją, kaip kituose kraštuose, bet jai įvesti kliudąs konkordatas. Tačiau galima esą įvesti maišytą civilinę metrikaciją. Jos organai, kurie registruotų gimimą ir mirimą, būtų viršaičiai ir burmistrai, o civilinių jungtųjų organas — taikos teisėtas, kuris ir metrikacijos vedimą prižiūrėtų. Išsiskyrimą galėtų duoti tik teismas, abiem pušiem sutikus. P. Rondomanskis apibūdino ateitininkus, jezuitus, jų veikimą, katalikišką spaudą priedamas išvados,

apsivilkęs, puolė mušti Dr. Vyduną ir sudavė jam kumštį bei į krutinę. Gal but ir visai būtų užmūšusi Dr. Vyduną sugyvuolėjusi vokiečiųpaikių gausia, bet šį kartą jis buvo netoli namų ir laimingai nuo grėsusio pavojaus paspruko. Dr. Vydunas yra fiziškai silpnas, 60 metų žmogus, kuriam nelemtasai snugis buvo tiek skaudus, kad kelias dienas negalėjo iš lovos atsikelti. Pažymėtina dar ir tai, kad įvykį pamatė žmonės sukėlė truksmą ir pašaukė policiją, bet ši, betyrinėdama įvykį, akiplėšiskai neklaušė parodymo tų žmonių, kurie kalbėjo teisingai, o naudojosi tik užpuolėjų gausios bendrų parodymais. Šitas įvykis sujudino visus tilžiškius, sukeldamas jų pasipiktinimą tiek biauriu, sužvėrėjusių vokiečių elgsimu, tiek ir Tilžės policija, kuri sa-veiksmų. Vienas gausios vyrų, hitlerininkų uniformos rubais

apsivilkęs, puolė mušti Dr. Vyduną ir sudavė jam kumštį bei į krutinę. Gal but ir visai būtų užmūšusi Dr. Vyduną sugyvuolėjusi vokiečiųpaikių gausia, bet šį kartą jis buvo netoli namų ir laimingai nuo grėsusio pavojaus paspruko. Dr. Vydunas yra fiziškai silpnas, 60 metų žmogus, kuriam nelemtasai snugis buvo tiek skaudus, kad kelias dienas negalėjo iš lovos atsikelti. Pažymėtina dar ir tai, kad įvykį pamatė žmonės sukėlė truksmą ir pašaukė policiją, bet ši, betyrinėdama įvykį, akiplėšiskai neklaušė parodymo tų žmonių, kurie kalbėjo teisingai, o naudojosi tik užpuolėjų gausios bendrų parodymais. Šitas įvykis sujudino visus tilžiškius, sukeldamas jų pasipiktinimą tiek biauriu, sužvėrėjusių vokiečių elgsimu, tiek ir Tilžės policija, kuri sa-veiksmų. Vienas gausios vyrų, hitlerininkų uniformos rubais

Kad Lietuvos universitete rūpintai esą smarkiai įsistipri- nos sąjungos priklausanti or- ganizacijų atstovų kongresas.

Kongrese, be tarybos apyskaitos, paskaitas skaitė prof. Romeris, apie Civilinę metrikaciją, prof. Vabalas—Gudaitis — Laicizmą ir klerikalizmą, Rondomanskis — Kariaujančią bažnyčią Lietuvoje ir Dr. J. Šliupas — Katalikiškos akcijos istorinę apžvalgą. Prof. Romerio nuomone, būtų tiksliausia įsteigti savarankišką valstybinę registraciją, kaip kituose kraštuose, bet jai įvesti kliudąs konkordatas. Tačiau galima esą įvesti maišytą civilinę metrikaciją. Jos organai, kurie registruotų gimimą ir mirimą, būtų viršaičiai ir burmistrai, o civilinių jungtųjų organas — taikos teisėtas, kuris ir metrikacijos vedimą prižiūrėtų. Išsiskyrimą galėtų duoti tik teismas, abiem pušiem sutikus. P. Rondomanskis apibūdino ateitininkus, jezuitus, jų veikimą, katalikišką spaudą priedamas išvados,

Paskaitos buvo įdomios ir jos klausytojuose sukėlė vienų pasitenkinimą, kitų truksmą.

Priėmus rezolucijas, buvo renkama kultūros taryba. Išrinkta: prof. Purėnas, prof. K. Sleževičius, prof. Dubas, p. Rondomanskis, p. Dagys, B. Žygelis, Audickas, Dr. Buzelis, Liutikas, Baltrušaitis, Tornau, Vainoras, Ralys, Tamošaitis, Dr. Garmas ir p. Ruzgas. Tsb.

TEVYNE

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tevynei“ turi buti suvesti Redakcijos vardu ir turi buti su autoriumi parašyti ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo suožiuos. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SVARBŪS SUSIRINKIMAI

Kuone visos SLA. kuopos gruodžio mėnesio susirinkimus skaito metiniais savo susirinkimais. Gal būtų nuosakiau sausio mėnesio susirinkimus skaityti metiniais susirinkimais, o gruodžio mėnesio susirinkimus pavadinti valdybų rinkimų susirinkimais. Sausio mėnesio kuopų susirinkimuose naujai išrinktos valdybos užima vietas ir viso veikimo apyskaitos šiuose susirinkimuose išduodamos.

Tačiau esmėje nesudaro jokio skirtumo kuriuos savo susirinkimus kuopos skaito metiniais susirinkimais. Svarbu yra tik tas, kad visi SLA. nariai suprastų metinių kuopų susirinkimų reikšmę ir svarbą ir visi laikytų savo privalinga pareiga juose dalyvauti.

Kiekvienas SLA. narys turėtų atminti, kad šiuose susirinkimuose yra renkamos kuopų valdybos. Taip pat kiekvienam turėtų būti žinoma, kad nuo kuopos valdybos daug priklauso ir pačios kuopos reikalų tinkamas vedimas, jos veikimas ir plėtimas. Todėl svarbu jį kuopų valdybas išrinkti kuorimčiausius, sąžiningus, energingus ir šviesius veikėjus. Nepajęgianti ar nenorinti kuopos reikalus tinkamai tvarkyti ar veikimu energingai rūpintis valdyba gali vienų metų laikotarpiu apmarinti kuopą ir jos reikalus galutinai suardyti.

Toliau metinuos kuopų susirinkimuose padaroma peržvalga visų praeitų metų veikimo ir visų kuopos reikalų ir nustatomi planai sekamų metų veikimui. Kiekvieno nario pareiga dalyvauti tokiam kuopos susirinkime ir prisidėti prie nustatymo kuonauodingiausių planų kuopos veikimui ir vėliau kooperuoti su valdyba ir komisijomis tų planų įvykinimui. Be to, kiekvieno nario pareiga daboti, kad jis nepasiliktų skolingas organizacijai savo duoklėmis už besibaigiančius metus, kad tokių skolų nereikėtų perkelti į naujai prasidedančius metus.

Metiniai SLA. kuopų susirinkimai yra labai svarbūs visais žvilgsniais ir todėl kiekvienas S. L. A. narys turi skaityti sau būtiną pareigą dalyvauti šiuose kuopų susirinkimuose. Linkėtina, kad nė vienas SLA. narys šių savo pamatinių pareigų neapleistų.

RIMTAS GALVOSUKIS

Su Europos valstybių skolomis Amerikai, mūsų valdžiai susidaro tikrai rimtas galvosukis. Didžiausios skolininkės — Anglija ir Francija formaliai įteikė prašymą mūsų valdžiai, kad jų pasaulinio karo skolų klausimas būtų persvarstytas, aiškiu skolų sumažinimo tikslu, ir kad sukaktantis gruodžio 15 d. sumokėjimas nuosimėčių ir principalės skolų sumos būtų atidėtas iki skolų persvarstymas nebus galutinai atliktas. Prie augščiau parminėtų valstybių prisidėjo dar devynios Amerikos skolininkės, tarpe jų ir Lietuva, kuriai gruodžio 15 d. prisieina sumokėti Amerikai nuosimėčių už paskolą 92,386 doleriai. Visų prie šio prašymo prisidėjusių valstybių įmokėjimai sudaro arti 125 milijonus dolerių.

Atidėjimą pripuolančio įmokėjimo gruodžio 15 d. gali nutarti tik kongresas. Tačiau tiek Amerikos visuomenėje, tiek kongreso sferose pasireiškia griežtas pasipriešinimas pripuolančio įmokėjimo atidėjimui. Sakoma, prezidentas Hooveris irgi priešingas tokiam atidėjimui ir manąs, kad būtų galima tartis tuo reikalu tik Amerikos užsienio prekybos tose valstybėse praplėtimo sąlygomis. Ar kongresas augščiau minėtų valstybių prašymus patenkins, artima ateitis parodys.

Tuo tarpu antroji šio prašymo dalis — karo skolų visos struktūros persvarstymas net rimtų ekonomistų skaitoma neišvengiamu dalyku. Visų pirma šituos prašymus patiekusios valstybės rėmėsi tuo pačiu principu, kuriuo einant Vokietijos tokie pat prašymai pateikti Lauzanos konferencijoje. Skirtumas tik tas, kad Vokietija viešai prisipažino galutinai subankrutavusi ir negalinti skolų mokėti, o šis prašymas Amerikai paremtas vien tuo, kad dėl ekonominio krizio šios valstybės negalinės savo obligacijų Amerikai išpildyti.

Pagaliau įdomu pažymėti tas, kad ekspertų ekonomistų komisija, studijavusi visą karo skolų problemą, nurodo, kad abelnos mūsų krašto užsienio pekybos padidinimas tik vienu nuosimėčiu pilnai atmokėtų visus Amerikos nuostolius net ir visiškai panaikinant karo skolas Amerikai. Akyvaizdoje tokios padėties, tai ir pats gruodžio 15 d. pripuolantis sumokėjimas Amerikai 125 mil. dol. pasidaro labai menku dalykėliu. Todėl labai galima daktas, kad šis galvosukis su karo skolomis bus išspręstas su galimai didžiausia nauda Amerikai ir jos skolininkams.

Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumažinimui, kiek buvo kalbama rinkimų kampanijos metu. Kai kurie pirmieji demokratų vadai senate jau atvirai tikrina, kad šią žiemą negalima tikėtis kongrese net alaus legalizavimo ir kad atšaukimas aštuoniolikto konstitucijos papildymo nėra jau tokis lengvas dalykas.

Tuo tarpu prezidentas Hooveris ir jo vadovaujama administracija teikia busiantiems krašto valdonams visas progas dalyvauti apsvaistyme visų pamatinės svarbos reikalų, kuriais teks rūpintis ir išrinktojo prezidento Rooseveltto administracijai po sekamo kovo mėn. 4 d. Tuo tikslu prezidentas Hooveris pakvietė p. Rooseveltą į Vašingtoną pasitarti Europos valstybių skolų Amerikai reikalu ir kitais pamatinės svarbos reikalais ir prašė, kad jis jį tokį pasitarimą pakviestų ir demokratų partijos vadus, kurie p. Rooseveltto administracijoj vaidins vadovaujamą vaidmenį. Vadinasi, prezidentas Hooveris teikia progą busiantiems valdonams dalyvauti nustatyme planu svarbiausiais valstybės reikalais, kad busiantieji demokratų

administracijai būtų kuomžiausiai sunkumų tuos reikalus tvarkyti. Tokiu būdu demokratams negalės skystis, kad jų oponentai tuos reikalus paliko betvarkėje, arba ne ta kryptimi nustatytus, kaip demokratų partijos nusistatymas reikalauja.

Nežiūrint kokių išsisukinėjimų demokratų vadai medarytų, vistiek Amerikos visuomenė reikalauš iš jų pildyti laike rinkimų padarytus pažadus. Ypatingai prohibicijos panaikinimo reikalu demokratams neturi jokio pagrindo pasiteisinimui, jei šios mūsų krašto nelaimės neprašalins. Kongreso atstovų bute be jokio sunkumo vienais demokratų balsais gali perleisti aštuoniolikto konstitucijos priedo atšaukimui rezoliuciją, o senate su „šlapiųjų“ republikonų balsais irgi lengvai sudarys du trečdaliu balsų tokios rezoliucijos perleidimui. Jei gruodžio mėnesio pradžioje susirinkęs kongresas nutars nē alaus išdirbimą legalizuoti, tai demokratų pareiga sušaukti nepaprastą naujo kongreso posėdį po kovo 4 d. ir be jokių dvejojimų nutarti atšaukti aštuoniolikto konstitucijos papildymą, įvedusį Amerikoje girtąją prohibiciją. Ant kiek demokratams buvo nuosirdus savo pažadais laike rinkimų, artima ateitis parodys.

—o—
ISTORIJA PASIKARTOJA
„Tai yra apsiniaukęs istorijos momentas. Per daugelį metų — visam savo gyvenime didžiama šio laikraščio skaitytojų nebeatmena tokio pavojingo sunklaikio. Jokis žmogus negali numatyti pabaigos šių mūsų nelaimių. Jei mes tik neitektume pinigų ir per šį skausmingą skurdą pasimokintumėm išmintingesniais buti, tai niekam neverdėtų desperacijai pulti. Vienok pats skubumas pralobti, kuris yra vienatine priežastimi ir šios išsiplėtusios ekonominės nelaimės, taip pat siekia sunaikinti tas morales jėgas, su kurių pagalba tegalime pasipriešinti šiai nelaimėi ir ją nugalėti.“

Nemanykit, kad šie žodžiai parašyti 1932 metais. Juos parašė „The Atlantic Monthly“ žurnalas 1857 metais ir dabar juos tik pakartojo tas pats žurnalas savo 75 metų sukaktuves minėdamas. Vadinasi, 75 metai atgal Ameriką kamavo tokia pat ekonominė depresija, kokią šiandie turime. Daugelis pamanyš, kad jei Amerika aną depresiją sekmingai pergyveno ir nuo to laiko matė pasikartojančius gerbuvio laikus, tai ir šiandieninė depresiją laimingai nugalės.

Vienok reikia atminti, kad 75 metai atgal geležinkelių, telegrafų dar kaip ir nebuvo, nes šie išradimai buvo tik pradiniam vystymosi laipsny, jau nekaltant apie telefoną, automobilius, aeroplanus; judomuos paveikslus, radio ir kitus naujosios gadynės išradimus; net tai pati elektra, su kuria šiandie tiesiog stebuklai daromi, vos tebuvo žinoma pasauliui. Visų šitų išradimų išvystymui ir pritaikymui visuomenės kuoplačiausiam naudojimui buvo reikalingos milžiniškos industrijos ir darbo jėgos. Todėl Amerikos ekonominis gyvenimas galėjo atsigriebtis kad ir katastrofingiausios depresijos jį palietus.

Be kokių išradimų belieka šiandie tikėtis, kurių vystymas sukurtų naujas industrijas ir mūsų ekonominį gyvenimą vėl ikeltų į gerbuvio stadiją?

Todėl šiandieninio ekonominio krizio nugalėjimui ir ateity panašią katastrofą išvengimui belieka siekti tik pertvarkymu ekonominės ir socialės santvarkos. Tuo tarpu mūsų ekonominio ir politinio gyvenimo vadai kuomžiausiai kalba apie tokį gyvenimo pertvarkymą. Vis dar tikimasi, kad šiandieninė ekonominė depresija pati savaimi pranyks. Bet toks manymas yra klaidingas.

—o—
TRAUKIASI ATGAL
Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumažinimui, kiek buvo kalbama rinkimų kampanijos metu. Kai kurie pirmieji demokratų vadai senate jau atvirai tikrina, kad šią žiemą negalima tikėtis kongrese net alaus legalizavimo ir kad atšaukimas aštuoniolikto konstitucijos papildymo nėra jau tokis lengvas dalykas.

Tuo tarpu prezidentas Hooveris ir jo vadovaujama administracija teikia busiantiems krašto valdonams visas progas dalyvauti apsvaistyme visų pamatinės svarbos reikalų, kuriais teks rūpintis ir išrinktojo prezidento Rooseveltto administracijai po sekamo kovo mėn. 4 d. Tuo tikslu prezidentas Hooveris pakvietė p. Rooseveltą į Vašingtoną pasitarti Europos valstybių skolų Amerikai reikalu ir kitais pamatinės svarbos reikalais ir prašė, kad jis jį tokį pasitarimą pakviestų ir demokratų partijos vadus, kurie p. Rooseveltto administracijoj vaidins vadovaujamą vaidmenį. Vadinasi, prezidentas Hooveris teikia progą busiantiems valdonams dalyvauti nustatyme planu svarbiausiais valstybės reikalais, kad busiantieji demokratų

—o—
TRAUKIASI ATGAL
Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumažinimui, kiek buvo kalbama rinkimų kampanijos metu. Kai kurie pirmieji demokratų vadai senate jau atvirai tikrina, kad šią žiemą negalima tikėtis kongrese net alaus legalizavimo ir kad atšaukimas aštuoniolikto konstitucijos papildymo nėra jau tokis lengvas dalykas.

—o—
TRAUKIASI ATGAL
Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumažinimui, kiek buvo kalbama rinkimų kampanijos metu. Kai kurie pirmieji demokratų vadai senate jau atvirai tikrina, kad šią žiemą negalima tikėtis kongrese net alaus legalizavimo ir kad atšaukimas aštuoniolikto konstitucijos papildymo nėra jau tokis lengvas dalykas.

Tuo tarpu prezidentas Hooveris ir jo vadovaujama administracija teikia busiantiems krašto valdonams visas progas dalyvauti apsvaistyme visų pamatinės svarbos reikalų, kuriais teks rūpintis ir išrinktojo prezidento Rooseveltto administracijai po sekamo kovo mėn. 4 d. Tuo tikslu prezidentas Hooveris pakvietė p. Rooseveltą į Vašingtoną pasitarti Europos valstybių skolų Amerikai reikalu ir kitais pamatinės svarbos reikalais ir prašė, kad jis jį tokį pasitarimą pakviestų ir demokratų partijos vadus, kurie p. Rooseveltto administracijoj vaidins vadovaujamą vaidmenį. Vadinasi, prezidentas Hooveris teikia progą busiantiems valdonams dalyvauti nustatyme planu svarbiausiais valstybės reikalais, kad busiantieji demokratų

—o—
TRAUKIASI ATGAL
Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumažinimui, kiek buvo kalbama rinkimų kampanijos metu. Kai kurie pirmieji demokratų vadai senate jau atvirai tikrina, kad šią žiemą negalima tikėtis kongrese net alaus legalizavimo ir kad atšaukimas aštuoniolikto konstitucijos papildymo nėra jau tokis lengvas dalykas.

Tuo tarpu prezidentas Hooveris ir jo vadovaujama administracija teikia busiantiems krašto valdonams visas progas dalyvauti apsvaistyme visų pamatinės svarbos reikalų, kuriais teks rūpintis ir išrinktojo prezidento Rooseveltto administracijai po sekamo kovo mėn. 4 d. Tuo tikslu prezidentas Hooveris pakvietė p. Rooseveltą į Vašingtoną pasitarti Europos valstybių skolų Amerikai reikalu ir kitais pamatinės svarbos reikalais ir prašė, kad jis jį tokį pasitarimą pakviestų ir demokratų partijos vadus, kurie p. Rooseveltto administracijoj vaidins vadovaujamą vaidmenį. Vadinasi, prezidentas Hooveris teikia progą busiantiems valdonams dalyvauti nustatyme planu svarbiausiais valstybės reikalais, kad busiantieji demokratų

—o—
TRAUKIASI ATGAL
Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumažinimui, kiek buvo kalbama rinkimų kampanijos metu. Kai kurie pirmieji demokratų vadai senate jau atvirai tikrina, kad šią žiemą negalima tikėtis kongrese net alaus legalizavimo ir kad atšaukimas aštuoniolikto konstitucijos papildymo nėra jau tokis lengvas dalykas.

Tuo tarpu prezidentas Hooveris ir jo vadovaujama administracija teikia busiantiems krašto valdonams visas progas dalyvauti apsvaistyme visų pamatinės svarbos reikalų, kuriais teks rūpintis ir išrinktojo prezidento Rooseveltto administracijai po sekamo kovo mėn. 4 d. Tuo tikslu prezidentas Hooveris pakvietė p. Rooseveltą į Vašingtoną pasitarti Europos valstybių skolų Amerikai reikalu ir kitais pamatinės svarbos reikalais ir prašė, kad jis jį tokį pasitarimą pakviestų ir demokratų partijos vadus, kurie p. Rooseveltto administracijoj vaidins vadovaujamą vaidmenį. Vadinasi, prezidentas Hooveris teikia progą busiantiems valdonams dalyvauti nustatyme planu svarbiausiais valstybės reikalais, kad busiantieji demokratų

—o—
TRAUKIASI ATGAL
Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumažinimui, kiek buvo kalbama rinkimų kampanijos metu. Kai kurie pirmieji demokratų vadai senate jau atvirai tikrina, kad šią žiemą negalima tikėtis kongrese net alaus legalizavimo ir kad atšaukimas aštuoniolikto konstitucijos papildymo nėra jau tokis lengvas dalykas.

Tuo tarpu prezidentas Hooveris ir jo vadovaujama administracija teikia busiantiems krašto valdonams visas progas dalyvauti apsvaistyme visų pamatinės svarbos reikalų, kuriais teks rūpintis ir išrinktojo prezidento Rooseveltto administracijai po sekamo kovo mėn. 4 d. Tuo tikslu prezidentas Hooveris pakvietė p. Rooseveltą į Vašingtoną pasitarti Europos valstybių skolų Amerikai reikalu ir kitais pamatinės svarbos reikalais ir prašė, kad jis jį tokį pasitarimą pakviestų ir demokratų partijos vadus, kurie p. Rooseveltto administracijoj vaidins vadovaujamą vaidmenį. Vadinasi, prezidentas Hooveris teikia progą busiantiems valdonams dalyvauti nustatyme planu svarbiausiais valstybės reikalais, kad busiantieji demokratų

—o—
TRAUKIASI ATGAL
Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumažinimui, kiek buvo kalbama rinkimų kampanijos metu. Kai kurie pirmieji demokratų vadai senate jau atvirai tikrina, kad šią žiemą negalima tikėtis kongrese net alaus legalizavimo ir kad atšaukimas aštuoniolikto konstitucijos papildymo nėra jau tokis lengvas dalykas.

Tuo tarpu prezidentas Hooveris ir jo vadovaujama administracija teikia busiantiems krašto valdonams visas progas dalyvauti apsvaistyme visų pamatinės svarbos reikalų, kuriais teks rūpintis ir išrinktojo prezidento Rooseveltto administracijai po sekamo kovo mėn. 4 d. Tuo tikslu prezidentas Hooveris pakvietė p. Rooseveltą į Vašingtoną pasitarti Europos valstybių skolų Amerikai reikalu ir kitais pamatinės svarbos reikalais ir prašė, kad jis jį tokį pasitarimą pakviestų ir demokratų partijos vadus, kurie p. Rooseveltto administracijoj vaidins vadovaujamą vaidmenį. Vadinasi, prezidentas Hooveris teikia progą busiantiems valdonams dalyvauti nustatyme planu svarbiausiais valstybės reikalais, kad busiantieji demokratų

—o—
TRAUKIASI ATGAL
Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumažinimui, kiek buvo kalbama rinkimų kampanijos metu. Kai kurie pirmieji demokratų vadai senate jau atvirai tikrina, kad šią žiemą negalima tikėtis kongrese net alaus legalizavimo ir kad atšaukimas aštuoniolikto konstitucijos papildymo nėra jau tokis lengvas dalykas.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda Dr. A. MONTVIDAS, 2400 Madison St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

MAISTAS. Rašo Dr. A. Montvidas.

Norint apie maistą pasakyti viską ir tinkamai, reikėtų parašyti storą knygą. Todėl apsiribuosiu šiame straipsny paaškinimu tik kelių pagrindinių dalykų.

Mūsų maistas turi susidėti iš proteinų, hidrokarbonų, riebalų, mineralų ir vitavimų.

Į proteinų skaitlių įeina liesa mėsa, žuvis, kiaušiniai, varškė, pupos, žirniai ir visa eilė kitų.

Hydrokarbonatais arba angliavandeniliais vadinami tokie organiniai junginiai, kuriuose yra žinoma proporcija anglies, oksigeno ir vandenilio arba hidrogeno. Krakmolos, cukrus, salyklos, syrupas yra pavyzdžiai. Cukrų esama visa eilė, kurie į paprastą cukrų nē išvaizda, nē cheminiai nēra visai panašūs. Krakmolos ir įvairūs cukrai randami vaisiuose, daržovėse, javuose, kepenyse, piene, varškėj ir tulose mėsose.

Riebalus gauname iš riebios mėsos, taukų, sviesto, smetonos, aliejų, kiaušinio trynių, javų, daržovių, visokios mėsos, žuvies ir tt. Beveik nēra valgomo daikto, kuriame nebūtų kiek nors riebalų; vienuose labai daug, kituose mažai.

Visai mažai yra valgių, kurie susidėtų tik iš proteinų, arba vien tik hidrokarbonatų, arba vien riebalų. Didžiunoj yra visų trijų, tik nelygi proporcija. Aišku, kad cukrus nēra niekas daugiau kaip cukrus. Tautai yra tik riebalas. Tokių aiškios klasės valgių yra nedaug.

Nors visų suminėjų trijų klasių valgiai yra reikalingi, vienok vieni labiau turi būti vartojami už kitus. Proteimai augina ir atstato kūną. Nors jie reikalingi ir suaugusiems, vienok augantiems vaikams labiau reikalingi. Taip pat cukrai ir krakmolai, kurių svarbiausia pareiga yra daryti energiją, labiau reikalingi vaikams, jauniems žmonėms ir sunkiai dirbantiems. Tinginiai nuo jų tunka, kada per daug valgo. Riebalai teikia šilumą, dalį energijos, gelbsti atstatyti ir augti tulius mėšų sluoksnius ir daug kitų pareigų pildyti. Čia negali išdėstyti visų funkcijų, kokias pildo kiekviena maisto klasė, nes jų labai daug ir kitos dar neiširtos. Užtenka žinoti, kad maistas neturi susidėti tik iš vienos klasės.

Mineralai irgi reikalingi įvairioms jau žinomoms ir dar neiširtoms funkcijoms. Pav.,

—o—
TRAUKIASI ATGAL
Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumažinimui, kiek buvo kalbama rinkimų kampanijos metu. Kai kurie pirmieji demokratų vadai senate jau atvirai tikrina, kad šią žiemą negalima tikėtis kongrese net alaus legalizavimo ir kad atšaukimas aštuoniolikto konstitucijos papildymo nėra jau tokis lengvas dalykas.

Tuo tarpu prezidentas Hooveris ir jo vadovaujama administracija teikia busiantiems krašto valdonams visas progas dalyvauti apsvaistyme visų pamatinės svarbos reikalų, kuriais teks rūpintis ir išrinktojo prezidento Rooseveltto administracijai po sekamo kovo mėn. 4 d. Tuo tikslu prezidentas Hooveris pakvietė p. Rooseveltą į Vašingtoną pasitarti Europos valstybių skolų Amerikai reikalu ir kitais pamatinės svarbos reikalais ir prašė, kad jis jį tokį pasitarimą pakviestų ir demokratų partijos vadus, kurie p. Rooseveltto administracijoj vaidins vadovaujamą vaidmenį. Vadinasi, prezidentas Hooveris teikia progą busiantiems valdonams dalyvauti nustatyme planu svarbiausiais valstybės reikalais, kad busiantieji demokratų

—o—
TRAUKIASI ATGAL
Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumažinimui, kiek buvo kalbama rinkimų kampanijos metu. Kai kurie pirmieji demokratų vadai senate jau atvirai tikrina, kad šią žiemą negalima tikėtis kongrese net alaus legalizavimo ir kad atšaukimas aštuoniolikto konstitucijos papildymo nėra jau tokis lengvas dalykas.

Tuo tarpu prezidentas Hooveris ir jo vadovaujama administracija teikia busiantiems krašto valdonams visas progas dalyvauti apsvaistyme visų pamatinės svarbos reikalų, kuriais teks rūpintis ir išrinktojo prezidento Rooseveltto administracijai po sekamo kovo mėn. 4 d. Tuo tikslu prezidentas Hooveris pakvietė p. Rooseveltą į Vašingtoną pasitarti Europos valstybių skolų Amerikai reikalu ir kitais pamatinės svarbos reikalais ir prašė, kad jis jį tokį pasitarimą pakviestų ir demokratų partijos vadus, kurie p. Rooseveltto administracijoj vaidins vadovaujamą vaidmenį. Vadinasi, prezidentas Hooveris teikia progą busiantiems valdonams dalyvauti nustatyme planu svarbiausiais valstybės reikalais, kad busiantieji demokratų

—o—
TRAUKIASI ATGAL
Kuomet demokratų partijos vadai atsipeikėjo po rinkimų trukšmai ir atslugus laimėjimų džiaugsmo upui, pradeda blaiviau žiūrėti į susidariusią atsakomybę dėl tų laimėjimų. Galutinai paaiškėjo, kad demokratai pasilikę pilniausiais padėties šeiminingais abejuose kongreso rumuose. Atstovų bute jie turi net su kaupu dviejų trečdalių didžiumą, o senate bemaž sudaro irgi du trečdaliu balsų. Todėl demokratų vadai patys gerai supranta, kad jokio pasiteisinimo jiems negali būti, jei neišpildys savo pažadų.

Todėl ir tos pačios prohibicijos klausimu demokratų vadai pradeda aplinkiniiais keliais tautis atgal. Jau dingo tas entuziazmas dėl aštuoniolikto konstitucijos papildymo atšaukimo ir demokratams prielankiojį spaudoj jau pradeda įrodinėti, kad prohibicijos panaikinimas negalės duoti tokios didelės naudos ir valstybės išdui, ir ekonominės depresijos sumaž

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrus

Kol jaunus, o broli, sėk pasaulio grūdus
Ir dirvos nepalik! Tuo met, kada jaunus,
Kaip tuos ima stengt, dvasia jau susmūdas.
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piasus.

Kol dega krutini šventa ugnis uol.
Kur trankia prie darbo ir duoda tiek vieko.
Jog menkas ir silpnas net milžinai stoji.
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

Dainuokime Sau ir Kitiems

Visi žmonės myli dainas. Bet lietuviai jas myli juolabiau. Dainuodami, arba gražiais-parinktais žodžiais kalbėdami, mes pasipasakojame savo džiaugsmus ir liudėjimus. Dainomis mes keičiame tautinį susipratimą. Dainomis kultūrinasi siela. Ypač Amerikoje gyvenantys senesnieji lietuviai iš dainų gauna daug dvasinai-tautinio peno: nepaisant kur lietuvius butų, nepaisant kokiose aplinkybėse jis rastųsi, padainuok jam apie Nemunėlį, žalias rutesles, mėlynakes Lietuvos mergeles ir kaip maitai jis savo mintimis atsidurs savo gimtiniame krašte. Ir besiklausydami lietuviškų dainų lietuviu buti niekad nenustos. Todel labai dažnai mūsų parengimuose ir dainuojama. Dainuoja solistai, bet mūsų žmogui, kuris nėra kleiškos muzikos tiek daug prašes, choro dainavimas jam sudaro didesni įspūdį, daugiau jo jausmus pakutena; daugiau jį patenkina.

Iki pastarųjų laikų lietuvių choruose, kurių veik kožname mieste rasime bent vieną, dalyvumą imdavo dainų mėgėjai, atvykę iš Lietuvos. Sumažėjusi emigracija, sumažėjo ir tų mėgėjų skaičius. Bet chorams į pagalbą atėjo čia gimę jaunimas. Ir nerasi choro, kuriame bent 90% dainininkų nesudarytų čia augę jaunuoliai — mergaitės ir berniukai. Vadinas, tą svarbų tautiniai-dvasinio kultūrinimo darbą jau dirba mūsų jaunimas. O jaunimui tai dirbant, begaliniai malonus įspūdis susidaro. Tik prisiminkime bent vieną vaizdą: kaip gražu, kaip majestotinga, kuomet į sceną išeina kelios dešimtys gražių kaip lelijėlės mergaičių ir malonų kaip vos pražydę dobilėliai berniukų! Kaip tiesiog saldu jų dainavimą klausytis!

Ir tie jaunuoliai, kurie dalyvauja choruose atlieka labai svarbų tautinį darbą. Jie tobulina savo ir savo viengėnčių sielas; jie, lietuviškoms dainomis, užgrūdina save ir klausytojus buti geresniais lietuviams. Prakilnus ir girtini tie jaunuoliai, kurie tuo darbu užsiima. O šito rašinio tikslu yra — paraginti mūsų jaunimą: jei yra proga — SLA. kuopose, ypač jaunuolių kuopose, suorganizuokite choras. Jei to negalima padaryti — stokite į jau esamus choras ir, kaip viduramžių ganydės trubadurai, veikite didelį mūsų išsivijoje kultūros darbą: dainuokite ir lietuviška daina žandinkite savo ir savo viengėnčių jausmus. O kurios tautos žmonės savas dainas dainuoja toj tauta niekur ir niekad neįsytata!

Filosofas.

Į Tėvų Žemę Grįžtant

(Apsakymas iš Edmondo de Amiči)

Iš Barcelonos, Ispanijos miesto, plaukė į Genuvą francūzų garlaivis. Jame buvo francūzų, italų, ispanų, šveicarų. Tarp kitų buvo ir vienas, vienuolis metų, labai vargingai apsitaisęs berniukas, italaitis. Šis laikėsi skyrum nuo kitų, kaip koks laukinis žvėriukas, vis šnairomis žiūrėjo į kitus. Bet jis ir teisės turėjo taip žiūrėti. Jau dveji metai, kaip jo tėvai, Paduvos apylinkės sodiečiai, buvo pardavę jį komedinkų bureliui. Desibastydamas su jais po Franciją ir Ispaniją, vaikelis sunkiai badavo. Komedinkai mokė jį visokių komedijų ir dažnai mušė. Pagaliau, Barcelonoje jau nebeįskentė vaikas mūšimas ir badu stipinamas, spruko suvargęs ir nusukurdęs nuo savo šeiminko ir kreipėsi į italų konsulą, melddamas pagelbos. Konsulas jo pasigalėjo, davė jam bilietą nuvažiuoti į Genuvą, drauge ir laišką į Genuvos policijos viršininką, kad šis sugrąžintų berniuką atgal tėvams... tiems patiems, kurie jį, kaip gyvulį, buvo pardavę. Vaikelis buvo visai nudrįskęs, baisiai sunykęs. Jam leido buti garlaivio antroje klasėje. Juo labai domėjosi keleiviai, jį šio to klausinėjo, bet jis atkakliai visą laiką tylėjo. Rodėsi, kad jis, nelaimis ir vargo įpykdytas, visus nepakenčia ir niekina.

Bet gi trys keleiviai taip kibo prie jo, taip ėmė jį nagauti, jog privertė, pagaliau, ir prabilti. Maišydamas francūzų kalbos žodžius su ispanų ir italų, jis šiaip-taip pasipasakojė jiems savo istoriją. Šitie keleiviai buvo ne italai, bet suprato berniuko pasakojimą. Kiek iš galiesio, kiek budami jau įklausė, davė jie berniukui keletą pinigų (soldi), tuo skatindami jį daugiau pasakoti. Tuo tarpu į salę ėjo dar trys žmonės, kurie po kiek laiko, didžiudamiesi, dar keletą pinigų švystelėjo berniukui, sakdami: „Na, vaikeli, susirink...“

Susirinkęs pinigų, vaikas šaltai jiems padėjo pusbalsiu, bet žiūrėjo dabar, pirmą kartą, kiek ramiau. Ne trukus išlipė iš savo gulimū ir užsi-traukė priedangą. Ėmė apie savo vargus bėdas galvoti. Tais pinigais galėjo ko skanaus valgyt nusipirkti... Dvejus metus badavus, butų ir labai pravartul! Atvažiavęs į Genuvą, galėtų ir drabužius įsigyti. Kaip tat malonu butų, švaisčiusis dvejus metus tokiais skarmalais! Jei parsivežtų namo pinigų — tėvas su motina žmoniškai jį priimtų... Šitie pinigai — tikra gėrybė!... Nudžiugęs, pradėjo toliau mąstyti, kaip čia suvartuos savo kapitalus. O trys keleiviai kalbėjosi tuo tarpu, sėdėdami prie pietų, toje pat antrosios klasės salėje. Jie gėrė, kalbėjosi apie savo keliones, apie aplankytas šalis, pagaliau ir apie Italiją nukalbėjo. Vienas peikė jos viešbučius, kitas — geležinkelius, galiausiai ėmė visa plūsti, niekinti, kas buvo Italijoje. Vienas tvirtino, kad patogiau esą važinėti Laplandijoje, antras sako, kad Italijoje visi esą sukčiai ir apgavikai; trečias — kad Italijos mokytojai ir valdininkai esą bemoksliai.

— Bemokslų tauta! — tarė pirmasis.
— Suskretėlių tauta! — pridūrė antrasis.
— Vagys... — buvo berėkiąs trečiasis, bet nesuskubo išreikti.

Ant grindų, ant stalo, o labiausiai patiems niekintojams ant galvų ėmė barškėti, birti pinigai (soldžiai ir liros). Visi trys pasipiktinę pašoko, dairydami į šalis; keli pinigai jiems net į veidus smego.

— Atsiimkit savo pinigus! — suriko jiems berniukas, išlindęs iš po savo gultuvo priedangos. — Aš neimu išmaldos iš žmonių, kurie mano tėvų žemę, vadinas — mano motiną, skaudžia ir niekina!... Aš esu begaliniai pasilgęs tos žemės, jos žmonių... Ją begaliniai myliu, branginu. Jos neniekinkit!

Mokslas, Raštija ir Daile

Rašo I O T A.

VISATA DININASI.

Atoma yra mažiausias daiktas; visata — didžiausias. Sulig Einšteino, Spinozos Dievo garbintojo ir šiuo laiku žymiausio mokslininko, visata esanti galinė (finite) kaip ir by kokios daiktas, o ne begalinė. Taigi, protarpybė (space), jo teorija remiantis, esanti irgi galinė; pradėjus nuo vieno kurio daikto tiesiai negalima varytis, todėl, kad protarpybė lenkta. Ši lenkta protarpybė (curved space) pastaraisiais laikais sukėlė nemonką susijaudinimą tarpe pasaulio galvočių; vieni jų atmetė tą teoriją, kiti — priėmė.

Nelabai senai Einšteinas pranešė pasauliui, kad visata skeičiasi, ir, pasak jo, žiūrint per spektlylas nuoga akimi ar į dangaus paveikslus nutrauktus spektlylų pagelba, astronomuimatematikui prisieina didžiai nusistebėti, atrodant, kad visata besididina. Tas visatos didinimasis neišleikas nė mūsų saulinės vienetos — ji irgi prigelbstanti šiam besididimui. Bet kur link tos žvaigždžių vienetos keliauja? — anot jo, taigi visata skeičiasi, o su laiku ji visa galinti pavirsti atomomis bei į atomas visiškai išsidraskusio daikto.

Visatai taip besiskeičiant, spektlylos, kurios vartojamos šiandien įmatymui tolimiausių žvaigždžių vienėtų (galaxies), už pusę milijono metų priseitų tų pačių spektlylų stiklus dvigubai pastiprinti, idant įmatus tas pačias žvaigždes. Visata yra gana erdvinga, ir višomet joje kuriasi naujos žvaigždės bei planetos. Tos besikuriantios žvaigždės mums neįmatomos, nes šviesai, kuri paeina nuo tų žvaigždžių, ima milijonus (kartais ir daugiau) taip vadinamų šviesos metų mūsų saulinei vienetai pasiekti. Tose erdvės vietose arba dausose, kur tik kuriasi naujos žvaigždės, įmata per spektlylas vien tik miglos; kai kurias išstias vienetas irgi miglomis teįmata.

Kartoiant Einšteina, stebėtina ir tvarkingai yra visata tvarkoma. Pats Einšteinas, nors sakosi, kad nepripažįsta jokios pasaulinės tikybės, visgi duoda pareišką, jog visviena tikis į kozmą tikybą.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTE

WORCESTER, MASS.

Lietuvių Kalbos Mokyklėlė.
SLA. 318 kp. pastangomis jau kelintas metas čia palaikoma lietuvių kalbos mokyklėlė, kur jaunuoliai mokinami lietuviškai skaityti, rašyti, dainuoti ir tt. Į mokyklėlės komisią šiemet kuopa yra parinkusi šiuos darbuotojus: J. Lendraitienę, A. Kraučialį, V. Bernotavičią ir K. Gabrieličią. Šių darbuotojų pareiga bus rūpintis visais mokyklėlės reikalais.

Nors kitais metais mokyklėlė prasidėsavo kiek anksčiau, bet šiemet dėl tų techninių priežasčių, jos atidarymas kiek suvėluota, butent registracija pradėta tik lapkričio 15 d. Tačiau užtai kaltinimui negalima nieko ir visgi geriau vėliau, negu niekad. Pamokos buna kas antradienio vakarą, 7:30 valandą, Lietuvių Ukėsų Klubu salėje, 12 Vernon Street.

Tėvus prašoma leisti savo vaikučius į šią mokyklėlę, nes jie čia bus tinkamai pamokinti. Vaikučiams gi patartina ateiti ir savo tėvų kalbos bei dainų išmokyti. Esant sunkiems laikams, kuopa yra nutarusi už pamokas iš vaikučių nieko neimti — jos bus teikiama veltui. Todel dabar nei tėvai, nei vaikai finansiniu rupesčiu nebus apsunkinami. Visa ką iš tėvų ir vaikų norima, tai kad tėvai savo jaunuolius į šią mokyklėlę leistu, o jaunuoliai ją lankytų. O mokyklėlė savo pareigas, kurios jai pripuola, atliks tinkamai. Jaunuoliai, eidami į šią mokyklėlę, paraginkite ir savo broliukus bei sesutes, kad ir jie ją lankytų. Visi čia busite lygiai mokiami, viemsis bus suteikta tai, ko kitur negalite gauti; visus jus išmoks savo tėvų kalbos ir dainų, be ko nė vienas lietuvis negali buti geru lietuviu.

Koresp.

Mažamečių Kampelis

Tėve, pasikaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

PAUKŠČIŲ NAMAI.

Paukščiai įsigėdė sau namus pasistatyti, tikrus, tvirtus namus.

Geniui ir tilvikui liepė medžiagos ir plytų parupinti, strazdui ir šarkai pavedė namams vietą pasirinkti.

Genys tuojau šoko medžių kirsti, tilvikas plytų ieškoti. Strazdas nužiūrėjo vietą miško aikštėje, šarka pamiškėje.

Genys medžius kapojo-kapoja, tik nė vieno dar nepakirto, tilvikas sukauja: plytų, plytų, bet jų niekas negauna.

Strazdas aikštėje šaukia: štai, štai, štai. Šarka pamiškėje šaukia: čia, čia, čia.

Bet nei čia, nei ten niekas namų nepradeda statyti. Pr. Mašiotas.

DARBO ASILAS, GIRIŲ ASILAS IR LIUTAS.

Girių asilas, pamatęs, kaip darbo asilas visai sulinko po sunkią našta, tyčiojosi iš jo ir prikašėjo jam jo vergišką padėtį, tardamas:

— Koks tamsta esi biauirus sutvėrimas, sulyginus tamsta su manim! Aš esu laisvas, lyg tasai aras, ir niekadose jokio darbo nedirbu! Kad pasigamius, man užtenka nueiti į girias, kur randu sau maisto daugiau, negu reikia. O tu?? Tu tykoji maisto iš savo pono rankų, o jis verčia tave kasdien tempti sunkiąją našta ir nemeliaširdingai tave muša!

Toje pat valandoje pasirodė liutas ir nei nesikėsinio pulti našta apkrautą asilą, nes bijojo jo vedėjo. Užtat jis pasivijo girių asilą, kurio niekas nesauėjo, sudraskė jį ir suėdė.

Niekai iš tavo neįprigulmybės, jei nemoki apsieiti be globos.

KO VYSTA RUTELĖS.

(Ljandies Daina)

Aš augau pas tėvelį
Tarp devynių brolių,
Jie man aptvėrė rutę darželį
Po seklyčius langelius.

Aš sėdžiu už stalo
Ir žiūriu pro langelį —
Oi džiusta, vysta žalios rutelės
Naujam rutę darželį.

Ar nuo šiaurių vėjalių,
Ar nuo šaltų raselių,
Ar nuo seklės, tos vargdienės,
Gailiųjų ašarėlių?

Nei nuo šiaurių vėjalių,
Nei nuo šaltų raselių,
Tik nuo seklės, tos vargdienės,
Gailiųjų ašarėlių.

J U O K A I

Brolis, rašydamas laišką seseriai, taip užbaigė:

„Brangi mano sesute, jeigu negausi šio mano laiško, tai butinai apie tai man pranešk. Nekantrai laukis atsakymo. Tavo brolis Jonukas“.

PRIEZODZIAI

Nekask duobės kitam — pats jon įkrisi.
Nelaimės priskubina senatvę.
Nemylėjęs mylinas nebūsi.
Nepajėjęs nieiškok.

M I S L Ė

Geležinė kumelaitė, šilkinė uodegaitė...—Kas?

Kaip Ridikas Pagerino Savo Ukį

Anupro Anuko Feljetonas.

Ridikas — pažangus žmogus. Darbštus, apsišvietęs, nenorįs atsilikti nuo XX-to amžiaus kultūros. Na, ir vijosi jis tą kultūrą. Net paknopstom, kol, pagaliau, įsmuko į tokia marmalyne, kad ją išbristi vilčių neliko nė per nago juodumą.

O viskas įvyko labai paprastai. Ramiai. Lyg pats likimas butų Ridikui taip lėmęs. Pasidairė agronomai į Rytus ir į Vakarus ir nustatė, kad mūsų šalies ukis atsilikęs nuo viso pasaulio ukio net per tukstantį metų. O kuomet tas buvo pripažinta tikru faktu, prasi-dėjo viso krašto kultūrinimas.

— Taip toliau buti negali, — važinėjo po visą parapiją ir šaukė agronomas. — Visa Europa bado mus pirštais ir iš mūsų juokiasi, kaip iš paskutinių durnių.

— Pažiūrėkit dabar, kokiose trobose mes gyvenam, — mosikuodamas rankomis šaukė agronomas. — Danų bekonas į tokia trobą nevarysi. O apie olandų karves nė kalbos negali buti. Jos trečią dieną padvėstų.

— Taigi, jeigu norime kelti žemės ukio kultūrą, turime pasistatyti gražias gyvenamąsias trobas ir tokius pat tvartus. Apie ukininko kultūringumą gali pasakyti tik į jo trobas pasižiūrėjęs.

Klausė klausė Ridikas agronomo kalbos ir susigalvojo tapti kultūringu ukininku. Apžiūrėjo savo gyvenamąją trobą, tvartus. Tikrai nė kokių įspūdį daro. Trobos langai mažyčiai, ap-rūkę. Asla molinė, duobėta. O sienos! Rastai netašyti, šakoti.

— Pfu! — nusispovė Ridikas. — Velniai žino, kaip tie mūsų tėvai ir gyvena. Net grįčios žmoniškos pastatyt negalėjo.

Tvartus apžiūrėjęs, Ridikas padarė irgi tas pačias išvadas. Žodžiu, žmogus savo ukį rado skylėtą dvidešimto amžiaus kultūrą.

— Reik lopt tą kultūrą, — pamanė Ridikas. — negi patogiu atsilikti nuo kaimyninėse valstybėse gyvenančių kaimynų.

Pasakyta — padaryta. Ridikas pradėjo griauti senąsias trobas, — nekulturningos praeties liekanas, — ir statyti naujas, visai pritingančias kultūringam ukininkui.

Sugriauti senąsias — darbas lengvas. Tik džiūpt, džiūpt — per porą dienų ir liko vieni pamatai. Bet naujas pastatyti... Čia, brač, Ridikas ir sučiuo neįkandamą riešutą. Žinoma, jei Ridiko butų buvęs toks minkštas protas, kaip žiaunos, riešutą butų tekę išspiauti. Bet Ridikas savęs vertas žmogus. Todel susiduręs su piniginiomis sunkumais rankų nenukorė.

Pasitarė su valščiaus viršaičiu, su vietos agronomu ir klausimais išspręstas. Visi patarė ukiui kultūrinti pasiškolinai iš banko pinigų. Ir po kiek laiko Ridiko piniginė buvo išpumpusi, kaip kraujo prisisiurbusi erkė.

Tiesa, nedaug paėmė Ridikas pinigų iš banko — tik porą tukstančių. Bet gyvenamąją trobą ir tvartus nulėjo, kaip iš stiklo.

Kai statyba buvo baigta, atvažiavo pas Ridiką agronomas. Apžiūrėjo naujas trobas, patapšnojo Ridiką per petį ir sako:

— Bravo, Ridike! Dabar esi vienas kultūringiausių ukininkų visam mūsų valščiuje. Net visoj apskritij tų trobų sunku rasti.

Ridikui, rodosi, širdį kas medum patepė. Žiūri jis pats rankas į kišenius susikjėjęs į sulopytą kultūrą ir patenkintas šypsoi. Tik pamanykit — visa apylinkė taip ir kalbės, kad Ridikas pavyzdgingiausias dvidešimto amžiaus ukininkas Lietuvoj.

Bet kai Ridikas parodė agronomui savo gyvulių, teko jam kiek nusiminti. Paglostė agronomas vieną karvę, antrai tešmenį pamai-gė, žvilgtelėjo į arklus, į kiaules ir susiraukė.

— Žinai ką, Ridike. Jei jau vejesi kultūrą, tai vykis visais keliais. Dabar turi pui-kius, tiesiog karališkus, tvartus, kurie tokiems gyvuliams pergeri. Kodėl tamstai neįsigyti geresnės veislės karves, kiaules, arklus?

— Pinigų nėra, — paaiškino Ridikas.

— Pinigų! Kam čia yra, — agronomas pa-rodė sau pirštą, į kaktą, — tam pinigų netruksta. Ar negali vėl paskolą paimti? Palengva išsimokėsi. Dabar taip gerom sąlygom duoda.

Kai agronomas išvažiavo, Ridikas pradėjo galvoti apie olandų veislės karves, bekonus ir belgų arklus.

— Ką čia, — pamanė, — pridėsiu keletą litų, tai bent ukininkas busiu.

Ir vėl paėmė paskolą banke.

Irgi nedaug — tik tris tukstančius. Už tuos pinigų Ridikas įsigijo geras veislės kiau-lių, olandų veislės karvių, ardenų veislės eržilą ir kumele.

Apskaičiavo Ridikas kiek paims už bekonus, kiek už olandiškos veislės karvių pieną. Žodžiu, apskaitė metines pajamas. Paskiau sul-ygino kiek teks mokėti bankui kasmet. Ir nu-džiugo. Lieka graži sumukė. Vadinas, grynas pelnas.

Metus Ridikas vertėsi puikiausiai. Bet... Giedras dangus dažnai ir vasarą apsiniaukia. Pražudė Ridiką prasidėjęs ekonominis krizis. Atpigo bekonai, atpigę pienas. Vis tiek kokių karvių butų — olandiškų ar nusususių vietinių. Grynakraujai ardenai išsigimė. Žodžiu, pradėjo kiurti taip uoliai lopyta Ridiko kultūra.

Ir šen puola žmogus, ir ten — jokios pagelbos nėra. Krizis nematoma ranka čiupinėja pasmakrę ir tiek. Vadinas, pasmaugti rengia-si. O kaimynai, kurie pirma su pavydu žiūrėjo į kiltantį Ridiko ukį, dabar šaiposi. Ir kur neišaišaps. Kas trečia savaitė pas Ridiką sveičiai. Mauna nuo kinkų paskutines kelines.

Dabar Ridikas vaikšto kaip žemę parda-vęs. Galva vos tarp kelių neįsispraudžia. O kai ima kas nors kalbėt apie ukio kultūrinimą, jis susuka špygą ir parodo.

— Va, tau kultūra...

Šiandieninė Pasaulio Kova

Toli tolybėj šviečia dabartinės žmoniškos ambicijos čiukurkas.

Tai spindanti, auksinė šviesa. Prie šios šviesos milijonai grūdžias, kaujas, mindžioja vienas kiti, paaukoja viską žiaurioj kovoj del dol. Šen ir ten pamokslininkas perkunuoja; šen ir ten filosofas pruoja prieš pinigų kovą. Bet veltui. Verčiau jie šnabždėtų į Niagaros kran-tą. Ir dažnai pamokslininkas perkeičia savo perkunavimą kada turtinga bažnyčia jį pašau-kia; dažnai filosofas griebias už pirmos progos, kad pamiršt filosofiją Wall gatvėj.

Žmonės garbinami šiandien yra tie, kurie padarė milijonus.

„Draugystė“, kliasa pasišventusi pasi-linksminimui, susideda šiandien, Amerikoje, iš tų, kurie turi daug pinigų.

Literatinė pasekmė priklauso nuo pinigų, kuriuos rašytojas akumuliuoja.

Pagarsėjęs žmogus yra tas, kuris pardavė šimtus tukstančių knygų.

Turtingas vaikas mokykloj yra sekiojamas saldiežuvių.

Žmonių „reprezentantai“ galimai šunsekio-ja pėdas tų, kuriems reikia pirkt įstatymus, ar apvogt žmonių tiesas.

Taj yra žiaurus ir begailestingas besikopi-mas stačiu keliu į turtą.

Yra daugelis lavonų, daugelis nuodėmių, daugelis sudraskytų širdžių, daug sudžiuvusių ir išblyksusių veidų ir karčių apsvylimų tame kely. Žmogus su „gera pinigų darymo idėja“ kaujasi per nusižudėlių kunus ir tų, kurie pas-kendo bevilty.

Kelio apačioj žudytojas uoliai dirba peiliu ar nuodais, kad pasidarius pinigų. Ir žudyto-jas, kurs bandė pasidaryt daug pinigų, reika-lauja specialio intereso ir specialių privilegijų, specialių naujų litigacijų, specialių laikraščių antgalvių.

Kelio viršunėj — į turtą — kita, intelligen-tiškesnė kliasa, dirba lygia begailestinga ener-gija. Jie neužmuša individo. Bet jie apvagia visas draugystės kliases.

Kova už pinigų yra viso pasaulio kova šiandien. Ir pinigų darymo judėsy, kaip ir vi-so pasaulio judėjimuose, vienas šonas randas geras ir reikalingas.

Pinigų darymo manija yra viena žmoniškos pirmynžangos faza.

Šis yra industrialės pažangos amžius. Pi-nigai yra vien įrankis patobulinti industriją. Jie yra žmoniškas darbas sukondensuotas ir įdėtas į ankščiai suspaustą, perduodamą pavi-dalą. Žmogus su šimtu milijonų gali pertiesti di-dį geležinkelį per visą kontinentą. Nėra svar-besnio darbo šiandien, negu šio kelio išdirbi-mas. Žmogus su tukstančiu milijonu gali kontro-liuoti aliejaus trustą ir dar tuziną kitų trustų. Jis taksuoja žmones, bet jo šimtai milijonų dir-ba svarbų ir reinkalingą darbą.

Mums visiems gerai, kad šitoks žmogus paaukojo sveikatą, protavimą, palaimą ir visas savęs pataikavimo idėjas dolerų didelės indus-trialės armijos akumulacijai.

Žiūrėti į pinigų varžybą be nuovokos — bausis reginys. Bet taipgi bausis kovos regi-nys, kuris išliuosuoja įverius.

Kada pinigų kova pasibaigs, pasekmės bus dešinėj žmonijos sąskaitų knygos pusėj.

Keli užmiršti bilionieriai kovoją ir mirė. Keli žmonių milijonai tebekovoją — ir mirs ap-sivylę. Bet industrija turės pasirodyt tobulume. Universitetai, knygynai ir kitos labdarystės gausės — ir maldaus pinigų darymo dispepti-kos pripažinimo. Žmogaus rasmingumas išras įrankį del žmonių protų išliuosavimo nuo des-titucijos baisenybės.

Kada pinigų kova pasibaigs, žmonija bus geresnė — pažengs toliau — kaip ir visų dide-lių ir skaudžių kovų gale.

Budrikas.

S. L. A. REIKALAI

SLA APSKRICIU DARBUOTE

SLA. 2-ro APSKRICIO KUOPU VEIKIMAS.

Malonu matyti, kad mūsų apskriti kuopos ėmėsi už kultūrinio darbo žiemos sezonę. Štai, lapkričio 24 d., 7:30 val. vakare, SLA. 57 kp., Worcester, Mass. rengia metinį bankiet. Kasgi nežino to malonumo, kokį tenka gauti dalyvaujant worcesteričių parengimose? Tad labai pagėdaujama ir patartina visoms 2-ro apskričio kuopoms nepamiršti šio bankieto ir jame dalyvauti, nes worcesteričiai mokės visus priimti ir patenkinti.

Lapkričio 26 d. SLA. 188 kuopa rengia koncertą, prakalbas ir šokius. Parengimas įvyks Lietuvių Metodistų Žinyčioj, 4-th ir Atlantic Sts., So. Boston. Kalbės apskričio pirm. F. J. Bagočius ir sekr. K. J. Paulauskas. Dainuos žymiausi vietos ir apylinkės dainininkai. Po programo — šokiai iki vėlomos. Patartina vietos ir apylinkės SLA. nariams ir visiems lietuviams šiam parengime dalyvauti.

K. J. Paulauskas,
SLA. 2-ro apskr. sekr.

I SLA. ANTRO APSKRICIO KUOPU ORGANIZATORIOUS.

SLA. antro apskričio metinis suvažiavimas įvyko spalio 16 d., So. Boston'e, Mass. Tame suvažiavime mane nuskyrė antro apskričio organizatorium. Jaunutis, vos dviejų metų senumo, apskritys dar nesuspėjo sutaisyti tam tikras taisykles, ypatingai tokias taisykles, kurios nurodytų organizatoriaus pareigas pradedant organizatyvų darbą Susivienijimo labui.

Gerbiamosios SLA. antro apskričio kuopos ir gerbiamieji organizatoriai! Atsišaukiu į jus broliai ir sesutės: visi stokime į talką, imkimės už darbo prirašyme prie mūsų brangios organizacijos kaip suaugusių, taip ir jaunų narių. Gerbiamieji organizatoriai! Jūs gerai žinote, kad tik organizatorių pastangomis SLA. išaugo į tokį didvyrį — skaitlingiausią ir turtingiausią lietuvių organizaciją. Kad šita mūsų organizacija padaugintų nariams, SLA. antras apskritys paskelbė narių prirašėjimo konkursą ir tuo laikotarpiu už kiekvieną naujai prirašytą narių organizatoriams skiria specialų atlyginimą — 25c. Prie to, gausite priklausomą atlyginimą ir iš SLA. Centro. Tai gera proga kiekvienam organizatoriui keletą dolerių užsidirbti.

Todel, nieko nelaukdami, prirašinėkim naujus narius į šią mūsų organizaciją. Lai nebūna nusiskundimų, kad dabar blogi laikai — bedarbė. Juk ir ta bedarbė ne visus paliečia; yra žmonij, kurie neblogai dirba ir uždirba. O ligoje pašelpa, nepaisant kokiuose laikuose gyventume, reikalinga. Mirtis taipgi nepaiso kokius laikus gyvename. Todel kiekvienam žmogui, geruose laikuose ar bedarbėje, kaip pomirtinė, taip ir ligoje pašelpo apsauga reikalinga. Organizatoriai, dėkime pastangas, nepasigalėkime savo energijos, o pamatysime, kad mūsų pasidarbavimas veltui nenuėis. Žinokit, kad SLA. nėra tai kokia insurance kompanija, nėra tai bent kokia pasipelnymo draugija; Susivienijimas, tai visų lietuvių savitarpinė susiėelpimo organizacija. Ir jokia apdraudos

kompanija nesuteiks tokios pigios pomirtinės apdraudos, kaip mūsų Susivienijimas. Prie to, Susivienijimas suėelpia našlaičius ir kitus pavargėlius; teikia jis taipgi visokiariopą paramą lietuvių kultūrinuose darbuose. Todel visi, kaip vienas, stokim prie organizatyvio darbo, kad sustiprinus SLA. Budėkim! Nepaleiskim nė senų narių, kurie del vienokios ar kitokios aplinkybės negali duoklių užimokėti. Laikai kitą metų pagerės ir mes visi atsikvėpsime.

Broliai ir sesės, SLA. antro apskričio kuopų organizatoriai! Dirbkime, o mūsų darbų vaisiai bus žymūs!

Jeii kurios kuopos ar jų organizatoriai norėtų kokių reikalų su manim susižinoti, meldžiu kreiptis šiuo antraštu:

K. P. Šimkonis,
7 Stanton Street,
Worcester, Mass.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTES

ZODIS REIKALE NAUJU KUOPU VALDYBU IŠRINKIMO.

Gruodžio mėn. įvyks kuopų valdybų rinkimai. Todel visų kuopų narių yra pareiga į valdybas rinkti tokius narius, kurie yra veiklus ir sąžiningi nariai, kuriems rūpėtų organizacijos likimas ir gerovė.

Žinoma, gal nekuriė nariai nepaiso — by tiktai užpildyti valdybos vietas, bet turint omeny, kad nuo kuopų valdybų priklauso ir organizacijos likimas, reikia rinkti tinkamus žmones. O labiausia reikia pasistengti išrinkti nors pirmininkus ir finansų sekretorius iš tokių narių, kurie yra daugiaus susipažinę su SLA. konstitucijos įstatais ir nors šiek-tiek pasižada tai pildyti, nes tų dviejų viršininkų yra didžiausia atsakomybė prieš SLA. finansų dalykuose ir reikštose ligonij bei mirusių narių prižiūrėjimo. Jeigu pirmininkas ar fin. sekretorius nesistengia aplankyti sergančius narius bei prižiūrėti ligonij lanktojus, ar jie piklo savo pareigas teisingai lankyme ligonij, tai neteisingi nariai gali pasinaudoti išimdami be reikalo pašelpą, kas sudaro bereikalingą žalą organizacijos iždai ir sykiu visiems nariams, nes iždas yra sudarytas iš visų narių duoklių, o kai pasidarė trūkumas — visi nariai turi papildyti nepaprastais mokesčiais.

Turint gerą kuopos valdybą — kuopa pasižymi ir kultūriniai tautiniuose darbuose. O taip veikiant, mūsų organizacija tarpe vietinių lietuvių susidaro tinkamos pagarbos bei prestižo. Tuomet ir naujų narių į kuopą nesunku gauti. Bet jei kuopos valdyba tokiems darbams nepritaria ir nesuėpranta mūsų organizacijos naudingumo, kuris teikiama prie jos priklausantiems, tai ir tokios kuopos augimas yra abejotinas. Todel, pakartojtu, rinkdami kuopų valdybas pasistengkite išrinkti tokius žmones, kurie renkamos pareigoms atatina.

J. A. Urbonas,
SLA. 105 kp. narys.

MT. GREENWOOD, ILL. Pranešimas SLA. 178 Kp. Nariams.

Siuomi pranešu, visų SLA. 178 kuopos narių žiniai, kad mūsų kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadieny, gruodžio 4 d., 1-mą val. po pietų, adresu 3244 W. 111-th St. Kviečiami visi nariai atsi-

lankyti į šį susirinkimą, nes bus renkama kuopos valdyba sekantiems metams, taipgi turime ir kitų svarbių reikalų apsvaistymui. Todel visi nariai nepamirškite atsilankyti į šį susirinkimą ir kiekvienas pasistengkite atsivesti naujų narių prirašyti prie SLA. 178 kuopos. Taipgi visi nariai privalot užsimokėti pilnai savo duokles už šiuos metus, kad nereikėtų skolas perkelti į naujus metus, nes tas daro keblumus ir kuopos sekretoriui ir Centru.

Pasitikiu, kad visi SLA. 178 kuopos nariai atkreips domę į šį mano pranešimą. Šia proga noriu priminti, kad persikelus į SLA. 260 kuopą p. V. Puko polemika, tilpusi seniaus „Tėvynėje“, neatitinka teisybei ir todel šiame susirinkime kuopos pirmininkas ir organizatorius išduos smulknesnįk raportą nuo pat kuopos pusių tvėrimo ir aušvies kaip p. Puko kuopos reikalai buvo vedami kuomet jis buvo kuopos finansų sekretorium, kas parodys, kad jo apkaltinimas SLA. 178 kuopos valdybos narių yra neteisingas ir nepamatuotas. Todel visi nariai butinai dalyvaukite šiame susirinkime ir sužinokite visus faktus iš kuopos praeties, nes visų narių pareiga tokiame svarbiame susirinkime dalyvauti ir pasitikti, kad visi atsilankysite į sekantį SLA. 178 kuopos susirinkimą. B. Valentinas

SLA. 178 kp. pirm.

ROCKFORD, ILL. SLA. 77 Kp. Vakaras.

Sekmadieny, lapkričio 27 d. 2:30 val. po pietų, Columbus Svetainėje, 320 Kent St., įvyksta SLA. 77 kuopos rengiamas vakaras. Programa plati ir turtinga:

1. „Daktaras iš Prievartos“ 3-ju veiksmų komedija;
2. Mišrus kvartetas;
3. „1000 svarų vyrų kvartetas“;
4. „Grinorių duetas“;
5. Smuikų duetas;
6. Klasiškieji šokiai ir tt.

Bus gera orkestra. Visi Rockfordo bei apylinkės lietuviai yra prašomi atsilankyti į viršminėtą parengimą. Brangios dovanos bus išleistos laimėjimui su įžangos tikietais R.

MANCHESTER, CONN. IŠ SLA. 207 Kp. Susirinkimo.

SLA. 207 kp. mėn. susirinkimas įvyko 13 d. lapkričio. Pirm., P. Ambrasas, susirinkimą tvarkė kuogeriausiai. Valdyba raportavo susirinkimui, kad mirė draugė Magdelena Buržulaukienė. Sulig kuopos patvarkymo valdyba suteikė velionei paskutinį patarnavimą ir gyvų gelių vainiką. Susirinkimas valdybos raportą priėmė. Skaitlingas burelis narių atydziai svarstė organizacijos reikalus. M. Gi. raitienė inėšė ir apsiėmė į kolidus suregti del labo kuopos Whist Party. Kuopa inėšimą priėmė ir į komisiją, prie ponios Giraitienės, įgaliavo T. Tamošaitį.

Antras inėšimas buvo surengti perstatymą. Tuo reikalui į susirinkimą buvo atsilankius jaunuolė pp. Kraugaičių dukštė, aiškino, kad jaunuoliai mano mokyti perstatymą „Girių Karalaitė“. Su p-lė Kraugaičiute, buvo atsilankius ir p-lė Gudžiuniutė. Susirinkimas jaunuolių pasiulymą priėmė su džiausmu ir išrinko komisiją: A. Kvetkauską, J. Kraugaitienę, O. Užupienę ir J. Užupį. J. Užupis nedalyvavo šiame susirinkime, bet kadangi jisai su kuopos veikėjais kalbėjo apie veikalą, tai likos paskirtas komisijon. Linkėtinai jaunuoliams ir komisijai pasekmingai darbuotis del kuopos ir organizacijos labo! Sekantis SLA. 207 kp. prieš

metinis susirinkimas įvyks 11 d. gruodžio, š. m., 1:30 val. po pietų. Malonėkite visi nariai susirinkti, nes bus valdybos rinkimai ir šiaip daug dalykų aptarta.

Dar vieną dalyką noriu priminti, tai kad SLA. Pildomosios Tarybos narys J. Januškevičius, Jr., tik ką sugrįžęs iš Lietuvos, mano 4 d. gruodžio, šių metų, apsilankyti Manchesterio su krutais ir kalbančiais paveikslais, kuriuos nufilmavo Lietuvoje. Manchesterio Lietuvių bendrovės raštininkas, p. A. Petronis, gavo nuo paties J. Januškevičiaus pranešimą. J. Januškevičius mano su pagelba bendrovės surengti vakarą. Visi Manchesterio lietuviai turės progą pamatyti daugumoje savogimtini kraštą, brangią Lietuvą. A. Birieta.

RACINE, WIS. Pranešimas SLA. 100 Kp. Nariams.

SLA. 100 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., 2 val. po pietų, Union Hall. Šiame susirinkime rinksim naują valdybą ateinantiems 1933 metams, aptarsim ir kitus reikalus. Kas svarbiausia, tai kad mūsų garbingą organizaciją kas metai stiprėja, o pašalinės saviėlpos draugystės eina prie bankroto. Tad kol dar nevēlu, kvieskim visus vietos lietuvių į SLA.

Turim varyt organizatyvų darbą, tokiu budu dar didesne ir stipresne savo organizaciją padarysim. Kurie prisirašys iki naujų metų per gruodžio mėnesį, tie galės įstoti į SLA. su puse įstojimo mokesčiais. Aiškinkim šią naudingą žinią lietuviams, tegul naudojasi šia proga. Apdrauda ir pašelpa darbo žmogui butinai reikalinga. Kviečiami visi S. L. A. 100 kp. nariai į susirinkimą gruodžio 4 d., 2 val. po pietų, į Union Hall. Nepamirškite, eidami į susirinkimą atsiminti naujų narių prirašymui prie SLA.

M. Kasparaitis.

DETROIT, MICH. IŠ SLA. 352 Kp. Susirinkimo.

Lapkričio 6 d., Lietuvių Svetainėje, atsibuvo SLA. 352 kp. mėnesinis susirinkimas. Pereitot susirinkimo protokolą perskaitė ir vienbalsiai priimtas. Prie valdybos raportų pirmininkas perskaitė, jam iš Centro prisiųstą šios kuopos narių stojų. Vienas narys paklauskė, kad jo knygutėje įrašytos mokeskyst nesutinka su Centro knygomis. Raštininkas p. J. Overaitis, pastebėjo, kad jo pagelbininkas yra padaręs mažą klaidą ir del tos priežasties nesutinka. Susirinkimas pavedė kuopos valdybai šį reikalą išaiškinti.

Baliaus rengimo komisija pranešė, kad balius rengiamas lapkričio 26 d., Lietuvių Svetainėje. Koncertinę dalį pildys vietos jaunuoliai. Po to bus šokiai, kurie tėsīs ligi pirmos valandos ryte. Daug narių pasiėmė tikietus platinti iš anksto. Pagirtinas dalykas! Skaityta keturių narių prašymai, kad kuopa užmokėtų jų mėnesines duokles iš kuopos iždo. Šis reikalas plačiai diskutuotas ir pagalos nubalsuota, kad kuopa daugiaus nebegali už narius mokėti; viena, kad nebeturi pinigų kuopos ižde, o antra, Centru jau skolinaga apie penkias dešimtis dolerių, kad Detroite pasidaryt perdaug bedarbių ir todel visiems negalima pagelbėti. Tikrenybėje, šiuo laiku šios kuopos narių nedirbančių yra daugiau, negu dirbančių, tai del šios priežasties pagelbos na jaunuoliams ir komisijai pasekmingai darbuotis del kuopos ir organizacijos labo! Sekantis SLA. 207 kp. prieš

zaciyoje, bet finansai nedalėdžia. Visi kalba, kas susirinkimas, kad SLA. Pildomoji Taryba galėtų jiems ateiti į pagelbą ir palaikyti juos Susivienijime, teikiant laikinas paskolas iki darbai pagerės. Bet jeigu trumpoje ateity tokia pagelba nebus suteikta, tai daugelis šios kuopos narių turės apleisti šią organizaciją. Gaila.

F. Motuzas,
korespondentas.

PHILADELPHIA, PA. SLA. 135 Kp. Rengia Bankietą.

SLA. 135 kuopos rengiamas bankietas paminėjimui „Pirmo Lietuvių Skridimo per Atlantiką New York—Kaunas, 1933“, kuris įvyks „Thanksgiving Day“, lapkr. 24 d., 1932 m., Lietuvių Muzikalėj Svetainėje, eina pilnu smarkumu. Užkvietimo laiškai jau siuntinėjami ir parduodama bilietai. Programas rengiamas labai įvairus iš vietos jaunų lietuvių artistų ir artistėjų. Jaunuoliai-artistai pasižada atlikti savo reikalus. Todel reikia tarti išanksto jiems ir jų tėvams, kurie mokina vaikus savo kaštams, bet nesigalija paaukoti vaikų talento visuomenės labui, didį aciū! Jei galimybės rastųs, reikalinga butų įdėti „Tėvynėn“ jų visų paveikslai ir trumpi aprašymai.

Todel, kurie norite išgirsti vietos jaunuolių-artistų muziką, šokių ir dainų programą, pasiklausti kalbų, pigiai ir skaniai pasivalgyti ir antgalo linksmai pasišokti, prašome iš anksto įsigyti įžangos bilietus. Skaičius bilietų yra apribotas. Jų galima gauti pas sekamus asmenis: Kaz. Sliviną, 224 Greenwick St., J. V. Grinių, 3120 Richmond St., Z. Janauską, 538 N. 12-th St., A. Gardiauską, 2662 E. Allegheny Ave., J. Ivanauską, 3585 Salkman St., S. Masičką, 2657 E. Allegheny Ave. ir Liet. Muzikalės Svetainės užveizėtoją. Bilieto kaina \$1.00.

Z. Jankauskas.

CLEVELAND, OHIO. IŠ SLA. 14 Kuopos.

SLA. 14-tos kuopos susirinkime, laikytame 2 dieną lapkričio, 1932 m., buvo apkalbėta dabartinė SLA. bedarbių narių paskola. Kadangi SLA. 14 kuopa jau yra išgavus iš SLA. Centro nariams paskolų už apie \$100.00 ir daugiaus atsisako duoti. Remiantis dabartiniu SLA. nariams paskolų patvarkimu, kur be jokios išimties visa atsakomybė dedama ant kuopų, tai SLA. 14 kuopos susirinkimas nutarė kreiptis per organą „Tėvynė“ į SLA. Pildomąją Tarybą, kad SLA. Pildomoji Taryba ieškintų kitokių budu prilaikyt S. L. A. narius nuo išsibraukimo del stokos pinigų šiais bedarbės laikais.

SLA. 14 kuopos valdyba: Jonas Brazauskas, pirm., Jonas G. Polteris, sekr., K. S. Karpavičius, ižd.

WORCESTER, MASS. IŠ SLA. 318 Kp. Veikimo.

SLA. 318 kp. mėnesinis susirinkimas buvo 6 d. lapkričio. Turiu pažymėti, kad pas mus yra labai blogas narių paprotis. Finansų sekretorius labai anksti ateina mokesčių imti (nuo 12 val., o susirinkimas prasideda 2 val.). Nariai pasinaudodami proga užsimoka mėnesines mokeskis pirm susirinkime ir greitai apleidžia svetainę. Kada susirinkimas prisėina atidaryti, tai vos tužinas belieka narių.

Minėtame susirinkime buvo kalbėta kaslink vakarienės S. L. A. 318 kp. Mat pereitą susirinkimą buvo nutarta rengti vakarienę, taip, kaip kožna metę. Nors buvo ir išrinkta komisija vakarienės surengi-

mui, bet pasirodė, kad tas reikalas visai numarintas ir nieko nebuvo veikta. Nežinia, kodėl taip yra daroma, kp. nutarimus paneigiant? Juk kp. yra reikalingas kapitalas, nes finansai jau visai išsibaigė.

Toliau buvo išduotas SLA. apskričio delegatų raportas. Paaiškėjo, kad 2 apskritys paaukėjo \$25.00 SLA. 318 kp. mokyklėms palaikymui, už ką 318 kp. nariai 2 apskričiai padėkojo.

Nutarta atidaryti mokyklą ir išrinkta komisija. Mokytojus palikta pasirukinti komisijai. Kaip matyti, tai šiais metais vėl mokyklėlė grįžė į normales vėzes, nes komisija yra gerai suprantanti tą darbą.

Toliau buvo išduotas aviacijos dienos komisijos raportas. Pasirodė, kad aviacijos diena Worcesterį davė geroro pelno: 350.00 dol. išsivežė Darius ir Girėnas, o 100.00 dol. dar tebėra pas rengimo komisiją, kuri ir tuos į lakunų fondą pasiųs.

Buvo įnešta, kad mūsų kp. išneštų papeikimo rezoliuciją prieš kleboną Vasį. Mat, klebonas Vasys išgirdęs, kad liko arti 500.00 dol. lakunų kelionei į Lietuvą, pradėjo mertiš iš kailio; per pamokslą bažnyčioj išvadino masonais ir bedieviais tuos parapijonus, kurie aukavo ir rėmė aviacijos dieną. Sakė, kad bažnyčiai pinigų reikia, o jų aukojate kitokiems tikslams. Mat klebonas jaučiasi esąs bosas ant lietuvių ir ant jų kišenių. Jam rodosi, kad visi lietuvių pinigai turi buti perkošti per jo rankas. Todel SLA. 318 kp. nutarė, kad tų draugijų atstovai, kurie įeina į komisiją turi išnešti tokią rezoliuciją, o jeigu jie negalės to padaryti, tada mūsų kp. galės išnešti papeikimą prieš tokį kugino elgėsi.

Turiu pastebėti, kad kai kurie kuopos valdybos nariai, galima sakyti, visai nelanko susirinkimų. Toks jų elgėsis yra peiktinas. Jei tulas apsiima tam tikras pareigas kuopoje, jas turėtų tinkamai ir eiti. Taipgi „Tėvynės“ Nr. 46 p. K. P. S. skelbia, kad lietuvių kalbos mokyklėlė bus palaikoma SLA. 57 ir 318 kp. bendromis įėgomis. Tai netiesia — šiemet šią mokyklėlę palaikys išimtinai viena SLA. 318 kuopa.

J. Mozuraitis,
SLA. 318 kp. koresp.

ANSONIA, CONN. IŠ SLA. 66 Kp. Susirinkimo.

Lapkričio 6 d. įvyko SLA. 66 kp. metinis susirinkimas, nes kuopa laiko vieną kartą į mėnesiu susirinkimą, tai šis susirinkimas buvo paskutinis šių metų ir jame kuopa išrinko valdybą 1933 metams. Valdyba: pirm. J. Marčiulionis, vice pirm. J. Pauza, fin. sekr. J. Redzavičius, protokolų sekr. S. Bujanaukas, ižd. T. Čaplinskas, iždo globėjas A. Loda, org. J. Kantautas, maršalka A. Jankauskas.

Dar reikia pastebėti, kad minėtą valdybą sudaro vietos geriausi veikėjai, tai nėra abejonės, kad jie gerai darbuosis SLA. 66 kuopoj.

Šiame susirinkime prisėjo daug laiko praleisti svarstant įvykusias klaidas tarp SLA. Centro ir kuopos fin. sekr. Šių žodžių rašytojui atrodo, kad jeigu gauhamuose lakštuose iš Centro del kp. fin. knygų butų vieta parašyti primant nuo nario mokesčių kiek dar liekas kalbas ir kad užsilukusias mokeskis turėtų pirmu užsimokėti, tai prie tokio patvarkymo butų galima klaidų išvengti. Dabar, žiurėk, narys atėjas pas fin. sekr. ir klausia kiek jis skolingas. Paziurėjas į knygą, negali pasakoti, turi verst kelių metų la-

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPU BEI APSKRICIU PARENGIMAI

MAHANOV CITY, PA. — SLA. 211 kuopa rengia metinį balių trečiadieny, lapkričio 23 d., S. Norkevičiaus Saleje, West Mahanoy Ave., prasidės 7:30 val. vakare ir trauksis iki vėlomos, nes antrytojaus Dėkų Diena, tai visi galės pasišėti po balii. Bus pirmos klisos orkestras, kuris gros angliškus ir lietuviškus šokius, bus skanių užkandžių ir gėrimų. Visi atsilankysieji turės progos smagiai laiką praleisti. Įžanga vyrams 35c., moterims 25 c. Širdingai visus kviečiame atsilankyti į mūsų balių — Komitetas.

DETROIT, MICH. — SLA. 352 kuopa rengia koncertą šeštadieny, lapkričio 26 d., 7 val. vakare, Lietuvių Svetainėje. Koncerto programos sudėis iš dainų, muzikos ir klasiškų šokių, kurį išpildys gabiausi vietos jaunuoliai. Nuosirdžiai kviečiame visus atsilankyti į šį SLA. 352 kuopos koncertą — Rengimo Komisija.

SO. BOSTON, MASS. — SLA. 365 jaunuolių kuopa iš Jamaica Plain, Mass., rengia „Whist Party“ trečiadieny, lapkričio 30 d., Sandaros Saleje, 327 E. St., pradžia 7-tą val. vakare. Visos šios vakaro pelnas skiriamas Pittsburo lietuvių kambario įrengimui. Meldžiame visus vietos ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir paremti šį gražų kultūringą lietuvių vardo pakėlimi tikslą. Bus teikiama puikios dovanos, tad savo atsilankymu netik paremsite gerą darbą, bet ir turėsite progos puikias dovanas laimėti. Visus širdingai kviečia

CHELSEA, MASS. — SLA. 53 kuopa rengia šokius su programą lapkričio 24 d. (Dėkų Dienoj), Broadway Manor, kampas Congress ir Broadway gatvių. Programas prasidės 6:30 val. vakare ir tėsīs iki 8-tos valandos, po to bus šokiai iki vėlomos, kuriuos gros J. Dirvelio orkestras. Polkos kontesto laimėtojai gaus sidabrinę taurę, bus renkamas gražiausias vyras ir laimėtojas gaus sidabrinę taurę. Nuosirdžiai kviečiame visus atsilankyti ir linksmi vakarą praleisti

ROCKFORD, ILL. — SLA. 77 kuopa rengia įvairiu programą vakarą sekmadieny, lapkričio 27 d., Columbus Hall, 320 Kent St., pradžia 2 val. po pietų. Tarpe kita bus suvaizdinta juokinga komedija „Daktaras iš Prievartos“, po programai šokiai, kuriuos gros pirmos klisos orkestras. Perkant bilietą iš anksto 25c., prie salės durų — 30c. Nuosirdžiai kviečiame visus atsilankyti — Rengimo Komitetas.

MILWAUKEE, WIS. — SLA. 177 kuopa rengia linksmu programą „Card Party“ sekmadieny, lapkričio 27 d., Polish Army Veterans salėje, 1629 So. 10-th St., pradžia 2 val. po pietų. Įžanga tik 25c. asmeniui. Laimėtojams skiriamos gražios dovanos. Kviečiame visus atsilankyti ir smagiai laiką praleist — Rengimo Komitetas.

ZEIGLER, ILL. — SLA. 308 kuopa rengia teatrą ir balių šeštadieny, gruodžio 3 d., Liberty Saleje, pradžia 7-tą val. vakare. Kviečiami visi vietos ir apylinkės SLA. nariai ir visi lietuviai atsilankyti, nes bus tikrai smagus vakaras. Bus suvaizdinta trijų veiksmų komedija „Divoras“ — labai juokingas veikalas ir bus lėty pamarginimų. Po programui bus šokiai ir kiekvienas galės gauti skanių užkandžių ir minkštų gėrimų. Širdingai visus kviečia — Rengėjai.

pus ir skaičiuoti. Arba narys likęs skolingas pereitą metų, o dabar už tai moka ir taip užsilieka.

J. Marčiulionis.

BRIGHTON PARK (CHICAGO), ILL. IŠ SLA. 238 Kuopos Susirinkimo.

Lapkričio 4 d. įvyko SLA. 238 kp. susirinkimas. Narių dalyvavo nedaugiaus, nes susirinkimo laiku lijo. Susirinkimą atidarė kp. pirmininkas, p. D. Cieda. Iššaukus kp. valdybą, pasirodė, kad visi susirinkime randasi.

Apkalbėjus kuopos bėgančius reikalus, pasirodė, kad mūsų nariai randasi neblogiau sioje parai, išskyrus du narius, kurie pirmesniuose susirinkimuose šaukėsi į kuopą pa-

SLA. NARIŲ TRIBUNA

KENKSMINGAS ATVIRUMAS.

Daugelis SLA. narių ir net kuopų reikalauja neriboto atvirumo visais SLA. reikalais.

Pavyzdžiui, SLA. nariai ir kuopos reikalauja, kad Pildomoji Taryba smulkmeniškai skelbtų SLA. organe visas finansines operacijas.

Tai viena šio klausimo pusė. Antroje pusėje stovi paties Susivienijimo reikalų apsaugojimas.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

KITA MUŠA IR PATS REKIA.

Jeigu norime išbadyti kitam akis, tad vietoje vartoti pirštą, panaudokime faktus.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

Manau, kad kiekvienas protingas žmogus sutiks su tuo, kad tokia SLA. viršininkų atvirumas esančiai padėčiai nieko nepagelbėtų.

NEKROLOGIJA

WORCESTER, MASS.

A. a. Pranas Mileika, SLA. 318 Kp. Narys.

Lapkričio 7 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė a. a. Pranas Mileika, SLA. 318 kuopos narys.

A. a. P. Mileika buvo 48 metų amžiaus žmogus. Paeina iš Lietuvos — Nečiunų kaimo.

A. a. buvo pašarvotas pas dukterį N. Belevich, 26 Traham Ave., o palaidotas Laster, Mass., nes ten gyvena su šv. nūytinėmis apeigomis iš šv. Juozapo bažnyčios, Leicester, Mass.

Velionis P. Mileika nepriėjo prie jokios kitos pašėlipinės organizacijos, išskyrus S. L. A. 318 kuopą.

A. a. P. Mileika buvo ramaus būdo žmogus. Mylėjo skaityti knygas ir laikraščius ir buvo laisvamanybės šalininkas.

Mylimas drauge, lai tau būna lengva šios šalies šalčio žemelė.

McNAUGHTON, WIS. Netikėta Mirtis.

Pastaruoju laiku čia Mačakonų šeimynoje nutiko nelaimė — netikėtai žuvo jų jaunas sunus.

Patartina medžiotojams būti atsargiesniais laike medžioklės.

— Kas neapsirupina savo rytojūm, tas rytojau sulaukęs verkia.

susirinkimus važinėti ir už tiltą mokėti. Todel prašau narių kitiems metams išsirinkti kitą pirminką.

Vladas Domasevičius, SLA. 88 kp. pirmininkas.

WEST PULLMAN, ILL.

Iš SLA. 55 Kp. Susirinkimo.

Lapkričio 13 d., West Pullman Park Svetainėje, įvyko S. L. A. 55 kuopos paprastas susirinkimas.

Kalbėta apie kuopos reikalus. Kadangi buvo neišskumų — nutarta Centro atsiiklausti.

Tebesiliaučia nedarbas West Pullmane. Daug ir mūsų kuopos narių nedirba, bet nė vienas narys nesiduokite išsiurbauti iš Susivienijimo.

Stasys Misiukonis, SLA. 254 kp. pirmininkas.

EAST ST. LOUIS, ILL.

Iš SLA. 88 Kp. Darbuotės.

Spalių 23 d. kuopa turėjo surengusi balių. Nors laikai gana sunkūs, bet parengimas pavyko ir kuopai liko \$29.38 pelno.

MILWAUKEE, WIS.

SLA. 177 Kp. Rengia „Card Party“.

SLA. 177 kp. rengia linksmą pramogą — „card party“.

Visus atsilankyti kviečia Rengimo Komisija:

Wm. Staupickas, 2225 S. 4-th Street, Milwaukee, Wis.

gelbos. Prieita prie klausimo apie išiekvotą kp. išdą per išdinką Norų. Finansų raštinkas pareiškė, kad jau gaves iš SLA. išdinko, p. K. Gugio čekį — visus išiekvotus pinigų padengia bondų kompanija, nes Centras buvo už kuopą užstateds kaučija, kuopos neatsiklausdamos.

SLA. prez. S. Gegužis ir Pildomoji Taryba: SLA. 238 kp. laiko garbe pareikšti jums, gerbiameji, didelę padėką už sumanytą uždėti kuopų viršininkams kaucijas, nepaisant kuopų susirinkimų tarimų ar kuopų valdybų.

SLA. 254 kp. metinis susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., po No. 1030 Greenwood St., Madison, Ill.

Pirm. D. Ceida, Rašt. J. Povilaitis.

MADISON, ILL.

SLA. 254 Kp. Narių Žiniai.

Šiuo taipgi pranešu, kad mūsų raštinkas p. V. Kudaruskas yra blogoje padėty: gydytojas jį lanko kasdien.

Stasys Misiukonis, SLA. 254 kp. pirmininkas.

EAST ST. LOUIS, ILL.

Iš SLA. 88 Kp. Darbuotės.

Spalių 23 d. kuopa turėjo surengusi balių. Nors laikai gana sunkūs, bet parengimas pavyko ir kuopai liko \$29.38 pelno.

MILWAUKEE, WIS.

SLA. 177 Kp. Rengia „Card Party“.

SLA. 177 kp. rengia linksmą pramogą — „card party“.

Mano Pareiškimas. Šiuo pareiškimu, kad SLA. 88 kuopa randasi gerame stovy. Nariai gyvena sutikime ir susirinkimuose jokių vaidų daugiau nekeliama.

kyti, kad p. Vitaitis nėra mano draugas ir šitai rašau ne tuo tikslu, kad jį ginti. Bet kuomet aš matau, kad „Vienybės“ pastogėje randasi per daug piktos valios prieš „Tėvynės“ redaktorių, tadel kai po SLA. narys turi teisę pareikšti savo mintis ir pasakyti „Vienybei“, kad ji turi klaidą taip neteisingai informuodama savo skaitytojus apie „Tėvynės“ redaktorių p. Vitaitį.

„Vienybės“ No. 131, š. m. pastabose „Bukime Teisingi“ rašo Ž. Vikšras, kuris gana tiksliai nupiešė SLA. kuopose finansinę betvarkę. Kuomet kuopos sekretorius surinkęs iš narių duokles jas prašvilpia, nusikrausdamas kuopą ir narius, dažniausia tokiame nusikaltėliu yra primetama jo pažiūra bei įsitikinimai ir va ką p. Vikšras pabaigoje savo rašinio pasako.

APIE DUOKLIŲ SIUNTIMĄ Į CENTRĄ.

Nesuprantama, kaip gali kuopų finansų sekretoriai pasisavinti narių mokesčių pinigų. O vienok pastaru laiku nekurių kuopų fin. sekretoriai gana dideles sumas narių sumokėtų duoklių nepasiunčia Centrai, bet pasilaiko savo naudai.

Jeigu visos kuopos laikytųsi panašios tvarkos finansų dalykuose, kai tvarkosi SLA. 105 kuopa, Dayton, Ohio, tai tokių nemalonių dalykų nebūtų. Ir štai kaip 105 kp. ima mėn. mokesčius. Reguliariame susirinkime fin. sekr., su dviem izdo globėjais, priima narių mokesčius ir fin. sekr. paskelbia viešai, kiek viso nariai tą vakarą sumokėjo, o pinigų atiduoda ant vietos, susirinkime, izdinkinui. Kitame susirinkime finansų sekretorius vėl pakartoja, kad praėitį mėnesį tiek ir tiek įplaukė, kiek pasiųsta į Centrą ir koki kitioki išmokėjimai buvo. Užrašų rašt. užsirašo ir sekančiame susirinkime vėl perskaito iš protokolo. Fin. sekr. surašo lyg kudikis rėkia be jokio reikalo bile tik rėkti.

„Lietuviai šiuo atžvilgiu amerikonus sukerta. Mes turim trijų plunksnų paukščius, mūsų gerai žinomų veikėjų pp. Vitaičio ir Viniko asmenyse, kurie Lietuvos politikoj — plačiausioj prasmėj demokrat, SLA. politikoj — socialistai, o Amerikos politikoj — republikonai...“

„Turbūt „Tėvynės“ redaktorių p. Vitaitis iš republikonų gavo gerą sendvičių, kad panaudojo Susivienijimo organą „Tėvynę“ grynai agitacijai už Hooverį. Nors p. Vitaitis gerai žino, kad „Tėvynė“ negali organauti nei vienai politinei partijai, ir p. Vitaitis kaip S. L. A. organo „Tėvynės“ redaktorių turėjo but sargyboj, kad kokios nors politinės partijos politikierius nepanaudotų „Tėvynės“ savai agitacijai — pats redaktorių p. Vitaitis pirmas panaudojo „Tėvynę“ republikonų partijai parašydamos editoriaļą už Hooverį. Mat p. Vitaitis dirbdamas bendrai (žinoma ir ne už dyką) su vienu apšvietos komisijos nariu republikonų naudai, jau tēsi turj galią panaudoti ir SLA. organą „Tėvynę“ tos partijos naudai. Pono redaktorių toks savaliavimas neleistinas!“

Tokiam humbugui galima būtų tikėti tik tuomet, jeigu nematai savomis akimis ką p. Vitaitis buvo rašęs apie Hooverį tame editoriale apie kurį pastabų rašytojas P. J. Šlepa. Nieko panašaus nebuvo. Vienok „Vienybės“ pastabų rašėjas turi drąsos rašinėti tokias nesąmones ir jomis penėti to laikraščio skaitytojus ir „Vienybės“ redaktorių turėtų būti daugiau atsargesni savo raštais, negu paprasminios depozitorij ir be jokio reikalo pilniausiai saugų banką būtų sunaikinę, jei tie išmintingesi žmonės būtų pradėję nešt pinigų į banką depozitot, įrodant, kad bankas yra saugus.

— Kas neapsirupina savo rytojūm, tas rytojau sulaukęs verkia.

ANT. J. VALANTIEJUS. Laisniotas Graborius ir Balsamutojas. Aprauda visose šakose. Notary Public. 54-41 — 73rd Street, (4 Lexington Ave.) arti Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

Reumatizmas Sausgėle. Nesikankykite savę skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšūngiu — raumenų sukumu, nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir daržnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mōstis lengvai prašina viršminėtas ligas: mums šiandien daugybė žmonių siūnia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. DUKART tvirtėnis 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis. kaina 50 centų. JUSTIN KULIS. 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Lietuvos Katalikų Universiteto Reikalai

Š. m. rugsėjo mėn. 30 d. „Tėvynė“ Nr. 40 patalpino straipsnį temoje „Katalikų nusiskundimai“. Tame straipsnyje tarp kitko rašoma: „Todel pirmiausia yra svarbu išspręsti: ar pamatuotai vyriausybė uždraudė Katalikų Universitetą? Jei universiteto kurėjai, rengėsi savo mokslo įstaigai atidaryti neįteikė vyriausybei nei jo statuto ir net mokslo programos, tai vyriausybės žygis pamatuotas. Tokiu atsitikimu katalikiškas pasaulis visai bereikalingai trukšmą“. Toliau tame pačiame straipsnyje sakoma, jei leidimas neduotas kitais sumetimais, tai vyriausybės žygis nepamatuotas. Čia aš ir noriu, kaip Nepriklausomos Lietuvos piliētis, praktikuojas katalikas ir „Tėvynės“ skaitytojas nušviesti tikrą, teisingą šio dalyko esmę. Noriu bešališkai su šiuo reikalu supažindinti visus „Tėvynės“ skaitytojus.

Katalikų universiteto steigimo istorija yra maždaug tokia: 1930 m. rudenį vyriausybė reformuodama Lietuvos Vytauto Didžiojo Universitetą, palietė tiek ir teologijos-filosofijos fakultetą. Bet palietė žymiai mažiau šį fakultetą, negu kitus fakultetus. Buvo išbrauktas tik taupumo sumetimais vienas kitas dalykas, kuris lygiagrečiai dėstomas kitame fakultete. Nes ištikrųjų ar reikalinga, ar ekonomiška vieną ir tą patį mokslą dalyką dėstyti keliuose fakultetuose? Bet šia reforma teologijos-filosofijos fakultetas kaip toks visiškai nenukentėjo. Krikščionys demokratams, kurių Lietuvoje kaip partija paskutiniuosius metus labai susirio su bažnyčia ir daro net didelę įtaką katalikų dvasiškajai, net kai kuriems hierarchams, pradėjo šaukti, kad šia reforma persekiojami katalikai. Nors pabrėžiu, kad teologijos-filosofijos fakultetas užvis mažiausia buvo reformos paliettas. Pagaliau krikščionys demokratams nutaria įsteigti Katalikų Universitetą, nors daugumas katalikų, daugumas kunigų šio universiteto nenorėjo ir dabar nenori. Nes ištikro Lietuvos valstybei turinčiai gyventojų virš 2 milijonų pilnai pakanka vieno universiteto ir Žemės ūkio Akademijos Dotnuvoje. Lietuvos gyventojai — katalikai ir nekatalikai yra tik tos nuomonės, kad geriau aprūpinti vieną universitetą, negu blogiau du universitetus.

Lietuva yra žemės ūkio kraštas. Virš 80% gyventojų užsiima žemės darbu. Tai kur gi dėsis tie asmenys baigę aukštąjį universitetą mokslą? Antra vertus, visi jaunuoliai norinti studijuoti pilnai telpa dabartiniam Vytauto Didžiojo Universitetui. Kas kita yra žemės ūkio ir kitų specialių mokymų reikalingumas Lietuvoje. Žemės ūkio specialistus ruošia aukštųjų mokyklų — Dotnuvos Žemės ūkio Akademija. Pavyzdžiui, ūkininkus ruošia daugelis žemesniųjų ūkio mokyklų, kurių tinklas yra pakankamas. Bet, yra stalių ir kitų amatų mokyklų, kurios paruošia amatininkus, o ne baltarankius ponaičius. Todel steigti dar vieną naują universitetą Lietuvoje nėra mažiausio reikalo nebuvo. Bet vistik siaura politinė partija nutarė universitetą steigti ir jį darbą įtraukė katalikų dvasiškąją. Prasiėjo bažnyčiose ir parapijose aukų tam steigiamam universitetui rinkimas. Aukus rinko labai griežtu būdu — aukok ir baigta. Žinoma

parapijonis norėdamas išvengti nemalonumų su savo klebonu, — aukojo.

Taip buvo surinkta nemažai aukų. Ir štai šių metų rugpjūčio mėn. 23 d. skelbiamas universiteto atidarymas. Prieš atidarymą per savaitę laiko steigėjai praneša švietimo Ministerijai, kad tą ir tą dieną atidaryma Katalikų Universitetą. Tik paprastu raštu praneša. Nepristato šv. Ministerijai nei to universiteto statuto nei programos. Tad ar gali švietimo Ministerija leisti steigti augstą mokslo įstaigą, nežinodama nei tos įstaigos statuto — vidaus tvarkos ir net programos? Jei reikalinga pristatyti Ministerijai programą, steigiant pradžios ar kitą kurią žemesniąją mokyklą, tai ką jau bekalbėti apie augstosios mokyklos steigimą. Tad savaimi aišku, kad šv. Ministerija negalėjo leisti steigti ir buvo raštu apie tai mandagiai steigėjams pranešta. Todel manau „Tėvynės“ skaitytojams bus suprantamas toks Lietuvos vyriausybės žygis, kuris yra visiškai pamatuotas.

Delto paties steigimo universiteto reikia pasakyti, kad jis Lietuvos visuomenei atrodo kiek keistokas. Jame norėta padaryti tik komercijos ir katalikiškos akcijos fakultetus. Kas tame katalikiškos akcijos fakultete but buvę dėsi.

Vienas „Tėvynės“ bendradarbis iš Bridgeport, Conn., praneša kaip nežmoniškai yra išnaudojamos dirbančių moterų ir merginų sieloms. Tarpe kita mūsų bendradarbis rašo: „Turbut nė viename mieste šioje apylinkėje nėra tiek daug bedarbių ir kad taip nežmoniškai būtų išnaudojami darbininkai ir darbininkės, kaip tas daroma Bridgeporte. Štai, pavyzdžiui, priviso čia daug tokių nedidelių dirbtuvėlių, kuriose daugiausiai dirba moterys ir merginos siudamos moteriškus drabužius. Jos palonų prastai išdirba po 80 valandų ir savaitę ir gauna užmokėti nuo trijų iki septynių dolerių už tokią darbo savaitę. Ir šiais baisiosios bedarbės laikais, žinoma, bosams darbininkų nestinga.

Bet štai kelios savaitės atgal atvyko į Bridgeportą valdžios inspektoriai iširti darbininkų padėti. Tuomet paaiškėjo, kad darbininkės verčiamos darbo korteles „išpūčiuoti“ 6-tą valandą vakare ir po to turi dirbti tol, kol bosai nori. Kitos buvo priverčiamos dirbti net ir šventomis dienomis. Tokiu būdu apie penki tokių dirbtuvių prižiūrėtojai tapo areštuoti ir nubausti nuo dviejų šimtų dolerių ir daugiau už tokią begėdišką darbininkų išnaudojimą. Bet tas darbininkėms nieko neprieglobė, kiek bosai nori, tiek priverčia jas dirbti ir kiek jie nori, tiek joms moka.“

Šitas mūsų bendradarbio pranešimas yra tik nubūkusi šėšėliu to, kas dedasi kituose Connecticut valstijos miesteliuose. Mat Conn. valstijoje nėra išleistas taip vadinamas „anti-sweatshop“ įstatymas, kokį turi New Yorko valstija. Šitas įstatymas apsaugoja darbininkus nuo nežmoniškai mažų algų ir perdidelio išnaudojimo. Todel New Yorko moteriškų drabužių siuvėjai įstei-

toma, niekam neaišku, nes iš viso tokio fakulteto dar nei viename universitete tiek Europoje, tiek ir kitur nėra. Be to, teologijos-filosofijos fakultetas visiškai nusteigiamas. Reikiša tuo teologijos-filosofijos fakultetu, kuris yra Vytauto Didžiojo Universitete, steigėjai patenkinti. Buvo tik bereikalingas riksmai ir trukšmas. Šis visas reikalas atrodė taip: steigėjai, žinoma, žinojo, kad universitetą atidaryti reikia patiekti šv. Ministerijai statusus ir programą ir gauti vyriausybės leidimą, bet greičiausia tyčiomis nepadarė. Nes ir patys steigėjai, atrodė, nelabai tiki, kad jų steigiamas universitetas pradės veikti. Čia buvo greičiausia padarytas manevras tik pasiteisinimui prieš aukavusią visuomenę tam universitetui, kad universiteto vyriausybė neleidžianti atidaryti. Gal steigėjai ir nežinojo, kad tokie formalumai reikalinga atlikti, bet tam sunku tikėti.

Vyriausybė, manau, jokių kliūčių mokslo įstaigai steigti nedaryti, jei ta įstaiga kraštui reikalinga ir jei būtų atlikti steigimo formalumai. Nes steigiant aukštąją mokyklą, vyriausybė turi išleisti tos mokyklos įstatymą, ko be mokyklos statuto ir programos padaryti negali. Tokius įstatymus turi Lietuvos Vytauto Didžiojo Universitetas ir Žemės ūkio Akademija, tad ir Katalikų Universitetas be specialaus įstatymo apseiti negali.

P. Vajus.

Pikčiau Vergijos

NEGIRDĖTAS DIRBANČIŲ MOTERŲ IR MERGINŲ IŠNAUDOJIMAS.

Šiuo metu Connecticut valdžios miesteliuose ir naktimis trokiais nugalėta ir tas dirbtuvėles sukirtą siuvimui moterų ir parveža pasitutus drabužius. Kaip šita operacija atliekama, tai „Collier's“ žurnalas lapkričio 12 d. laidoje smulkmeniškai paaiškina. Įdomesnes vietas čionai perspausdiname.

Čigoniški Industrialistai.

Šis naujas ir pelningas „prakaite-dirbtuvių“ žaislas prasidėjo apie 18 mėnesių atgal. Kas nors surado, kad Connecticut ir iki tūlo laipsnio New Jersey ir Pennsylvania valstijose nėra „anti-sweatshop“ įstatymų, kuriuos turi New Yorko valstija jau keilolika metų atgal. Todel sutarė du ar daugiau dalininkų ir nusamdė šimtą ar kelis šimtus siuvamų mašinų New Yorko, trokiais jas perveža į bent kurį Conn. valstijos miestelį ir kur nors apeleistoje dirbtuvėje ar kitokiam biznio name greitai laiku įsteigia dirbtuvę, kurioje dirbtuvėlių, kiek tik kuriam reikia. Gavę užsakymą, tuojaus praneša į naują įkurtą dirbtuvę, kad turi užsakymą tokiam ir tokiam siuvimo darbu, sakysim savaitei laiko ar daugiau darbo. Dirbtuvės prižiūrėjimu besirūpinantis dalininkas tuojaus paskelbia laikraščiuose ar iškaba prie dirbtuvės, kad reikalingos moterys ir merginos prieš siuvimo darbą. Naktį trokias nugalėta sukirtą siuvimui medžiagą ir kitą naktį jau pargabena pasitutus drabužius ir taip tokią operaciją kursuoja tik naktimis, kad apsilenkus New Yorko valstijos įstatymų.

Negirdėtas Išnaudojimas. Tačiau senio Vanacoro siuvykla nėra vienatinė, kurioje darbininkė dirba ilgas valandas už 65c. į savaitę. Jo dirbtuvė bent turėjo sistemą ir buvo mokama alga nuskirtu laiku ir dar čekiais. Kitose tos rusies dirbtuvėse padėtis surasta nepalyginamai blogesnė. Jo dirbtuvėje gerai išsilavinusios siuvėjos uždirbdavo „net“ po 2 dol. į savaitę, tai jau skaitoma gera „prakaite-dirbtuvė“ alga. Kitose dirbtuvėse, kaip augščiau minėta besimokinančios 14—16 metų amžiaus mergaitės gaudavo po 10c. į savaitę. Tulose dirbtuvėse, kurios dažnai čigoniškai kraustosi, darbininkės turėdavo atsinešti net kedės iš namų, jei norėjo sėdėti prie mašinų. Kitaip turėjo stovėti prie mašinų nuo dešimties iki 14 valandų kasdien.

Kuomet miestely pasklysta plačiai žinia, kad tokia siuvykla beveik jokios algos nemoka, tai jau laikas kraustytis į kitą vietą. Susiradus tinkamą vietą kitame miestely, nakties metu trokias išvežama mašinos į gatavai prirengtą kitoje vietoje dirbtuvė ir antrytojaus jau siuvykla pilnai įtaisyta ir darbininkės samdomos darbu. Šitie čigoniški perėjūnai industrialistai dažnai taip kraustosi kas dvi savaitis su savo dirbtuvėmis.

Pradžia Pabaigos.

Šių „prakaite-dirbtuvių“ operacijas iškėlė viešumon Marės Savo's alga, kurią ji gavo čekiu 65c. sumoje už savaitę laiko. New Haven, Conn., netoli Yale universiteto, yra italo Vanacore operuojama tokia išnaudojimo siuvykla. Čia Marė Savo dirbo ir gavus 65c. savaitinės algos čekį parnešė namo, kurį jos tėvas antrytojaus nusinešė į dirbtuvę, kurioje jis dirbo, ir parodė tos dirbtuvės savininkui. Pastarasis dar labiau supykęs tokią savaitinę algą pamatęs ir už patį Savo ir palasistengė, kad šį reikalą sužinotų Conn. valstijos gubernatorius Wilbur L. Cross, kuris tuojaus įsakė valstijos darbo komisisionieriui Joseph M. Tone dėti visas pastangas kovai su šiomis išnaudojimo įstaigomis.

Komisisionieriaus griežtos pastangos atidengė toki pasibaigę sėtiną bejėgių moterų ir merginų išnaudojimą, kad žmogus nemanytų tokius beširdžius žmones esant šiame pasaulyje. Komisionieriaus griežtos pastangos atidengė toki pasibaigę sėtiną bejėgių moterų ir merginų išnaudojimą, kad žmogus nemanytų tokius beširdžius žmones esant šiame pasaulyje. Komisionieriaus griežtos pastangos atidengė toki pasibaigę sėtiną bejėgių moterų ir merginų išnaudojimą, kad žmogus nemanytų tokius beširdžius žmones esant šiame pasaulyje. Komisionieriaus griežtos pastangos atidengė toki pasibaigę sėtiną bejėgių moterų ir merginų išnaudojimą, kad žmogus nemanytų tokius beširdžius žmones esant šiame pasaulyje.

Negirdėtas Išnaudojimas. Tačiau senio Vanacoro siuvykla nėra vienatinė, kurioje darbininkė dirba ilgas valandas už 65c. į savaitę. Jo dirbtuvė bent turėjo sistemą ir buvo mokama alga nuskirtu laiku ir dar čekiais. Kitose tos rusies dirbtuvėse padėtis surasta nepalyginamai blogesnė. Jo dirbtuvėje gerai išsilavinusios siuvėjos uždirbdavo „net“ po 2 dol. į savaitę, tai jau skaitoma gera „prakaite-dirbtuvė“ alga. Kitose dirbtuvėse, kaip augščiau minėta besimokinančios 14—16 metų amžiaus mergaitės gaudavo po 10c. į savaitę. Tulose dirbtuvėse, kurios dažnai čigoniškai kraustosi, darbininkės turėdavo atsinešti net kedės iš namų, jei norėjo sėdėti prie mašinų. Kitaip turėjo stovėti prie mašinų nuo dešimties iki 14 valandų kasdien.

Kaip pavyzdį galima paimti štai vieną Middletown, Conn., dirbtuvę, kurios darbininkės pasakoją sekamą algos mokėjimo tvarką: čia algos mokėjimas budavo tik tuomet, kai darbininkė išdirbus bent porą savaičių ir netekus kamtrybės ilgiau laukti užmokėsio pareikalavo algos. Tuomet bosas iškisdavo ranką į kelinių kišenių ir kiek jam pasitaikydavo smulkių pinigų paimti, tiek darbininkė užmokėdavo. Čia gavimas algos prigulėjo nuo to, kiek boso ranka pinigų pamė kišenių ir koks boso upas tą dieną budavo, kad negražinti atgal į kišenių „perdaug“ iš jo paimtų pinigų. Daugelis šitokių darbavijų mokėdavo algas pinigais, kad darbininkės neturėtų dokumentalių įrodymų, kiek algos jos gauna. Taigi ir šioje Middletown dirbtuvėje darbininkė turėjo būti patenkinta kiek jai bosas duodavo ir turėjo tylėti, arba jai prasaritę ką nors del mažo užmokėsio, tai tuojaus išmėdavo iš darbo. Čia viena du kudiški turinti našlė gavo algos \$1.40 už dvi savaitis darbo.

Kiek valandų ji išdirbo, tai ir pati nežino, nes čia jokio laikrodžio nebuvo ir net buvo uždrausta darbininkėms atsinešti laikrodžius į dirbtuvę. Kuomet bosas pasako eiti namo, tuomet žino, kad darbo diena baigta. Aplamai šioje dirbtuvėje iš boso kelinių kišenių darbininkės gaudavo smulkiais po 50c., 69c., 75c. ir panašiai už savaitę iki dešimties dienų darbo.

Nenorėtum žmogus tikėti, kad tokie dalykai būtų galimi krikščioniškoje ir kulturingoje Amerikoje. O vienok taip yra — Conn. valstijos darbo komisisionieriaus raportai šituos faktus nurodo. Tai pikčiau, negu vergija! Vergų savininkas turi rupintis savo vergais bent tiek, kad jie turėtų pastogę ir numurtų iš bado. O čia nei to nereikia. Nauodakis bejėgių moterų ir merginų — net kudiškių trisus ir kentėjimais kiek tik nori. Jei pasipriešino prieš toki žvėrišką išnaudojimą — išspreyti laukan ir baigtas dalykas. Šitokia ekonominė ir socialė santvarka yra didžiausia gėda demokratinėi Amerikai prieš visą kurturingą pasaulį. Jau laikas tokioms peinaudau aferoms padaryti galą.

Ivairyenybės

ZMOGUS, KURIO GILTINĖ NEIŠVEIKIA.

Žmogus nežinai kada mirtis užklups. Šiandie gyvas ir raudonas, rytoj šaltas lavonas. Tačiau mirtis padaro išimčių, ne visus pasiima. Štai Anglijoje, 45 metų ponas Edvards, jau daug kartų turėjo pasiimtamų su mirtimi. 1904 m., budamas garvežio pekiuriu, per plauką liko gyvas, kai sprogo katilas. Užta' liko be plaukų, visi nusvilvo. Po kelių metų važiuo laivu. Tas nuskenkdo su keleiviais, tik jis ir keli išsigelbėjo. Kanadoj Edvards buvo traukinio vyriausio konduktorium. Per vieną užsisukimą traukinys nuvirtė, bet Edvards, nors suskaldyta grįva liko gyvas. Po poros mėnesių Edvards vėl ėjo pareigas kitam traukinui. Ir vėl katastrofa — traukinys vėl

GYVENIMORUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

PRIETARINGUMAS.

I.

Baimė turi dideles akis — Prietarai jos neišnaikins.

Jonas Daugėla begalo įsimylėjo į Sabina, kuri dirbo marškinių dirbtuvė. Jonas dirbo anglių kasyklose trumpesnes valandas, todėl pirmiau grįžęs iš darbo ir apsiprausęs, dažnai eidavo pasitikti Sabinos, grįžtančios iš dirbtuvės; bešinekučiuojant vis ją parlydėdavo iki pat jos namų.

Nors begalo jis mylėjo ją ir jau buvo laikas jiems apsivesti, bet niekuomet Jonas neišdriso pareikšti savo meilės. Let vieną kartą einant jiems iš dirbtuvės vasaros karštos dienos pavakary, Jonas paprašė Sabina užveiti suvalgyti šaltakosės ir atsivėdyti, pasilsėti. Besikalbant, bejuokaujant Jonas surinkęs visą drasą pasirijo pareikšti Sabina savo meilę ir tikslą.

— Sabina! Aš tave myliu... — pagaliau išstenojo Jonas ir nutilo. Sabina ištraukė savo ranką, kurią Jonas laikė ir abiem rankom uždengė liepsnojančią veidą.

— Sabina, aš trokštu tave vesti už moterį. Bukime išmintingesniais, negu iki šiol buvome. Aš jaučiu, kad mudu abudu ką nors nuo vienas kito slepiam...

Sabina taip pat mylėjo Joną. Sunku ir išreikšti kiek ji per visą tą laiką širdgėlos iškentėjo kol išgirdo iš Jono tuos žodžius: „Aš myliu tave“. Bet išgirdus Jono maldavimą, taip susimaišė, kad jam nieko atsakyti negalėjo. Jokių priūdų nedavusi, atsiprašė, kad jai daleistų bent kiek apsimątyti.

Netoli, antroje gatvėje, gyveno senas burtininkas Turby, pas kurį moters ir merginos net iš tolimesnių miestelių kreipdamos sužinoti savo ateinančios laimės ar nelaimės... Vedušos moters per tą burtininką „sužinodavo“ kur jų vyrų vakarus praleisdavo, juodaplaukę ar blondinką jis myli. Jei kenų šuo prapuldavo, tai Turby pasakydavo į pietus, ar į šiaurę, ir kitą pusę upės reikia eiti ieškoti. Žodžiu, Turby visame miestely buvo garsus kaipo žinovas įvairių paslapčių. Tad nstebėtina, kad ir Sabina tokiame svariame gyvenimo momente pasirijo sužinoti pas Turby ar apsiavedama su Jonu turės laimingą ateinantį gyvenimą.

Burtininkas nukėlęs kazyras persergėjo Sabina, kad ji su Jonu neužsidėtų, nes jis jos nemylis, turis jis arti prie širdies kokią tai mėlynakę, prie kurios turis didelį prisirišimą. Išgirdusi Sabina burtininko žodžius ko neapalpo ir šaltas prakaitas ją apšovė. Jai tuojaus puolė mintis galvon, kad tai Trakų Marė stovi jos ir Jono tarpe su savo niekuomet neužgesnėjančia šypsena.

Sabina dirbo marškinių dirbtuvėje prie pat Pleasant Hill, tad susikrimitime budama vengė susitikti Joną ir todėl grįždama iš darbo keliomis gatvėmis lengdavosi to kvartalo, kur Jonas gyveno, kad tik nesutiktus su juomi. Bet dienos jai budavo taip ilgos, darbas pasidarė taip monotoniškas, kad, žodžiu, gyvenimas pasidarė tuščias, beprasnis. Kad ir kažką stengiesi viską pamiršti, bet be Jono gventi nerado gamybes. Vienok burtininkas Turby jai pasakė, kad Jonas myli kitą merginą, tai baigta...

Jei kuomet nors merginai yra reikalingas simpatingas draugas, kuriam ji galėtų pasitikėti ir atidengti savo širdies slausmų paslaptis, tai dabar Sabina buvo reikalinga moteris ar vyras, kad pagelbėtų išršti taip svarbų jos gyvenime klausimą. Bet Sabina tokios širdies negalėjo surasti, kuriai galėtų šią paslaptį atidengti. Pasakys draugei, su kuria kasdien sunei, kartu dirbtuvėje dirbi, tuojaus visas miestelis sužinos. O senesniems juk nepasiguosi, bene jie supras? Antra vertus, juk tai yra didelė sarmata senesnei, vedusiai moteriai prisipažinti, kad mergina neranda sau ramumo del vyro meilės. Nesurasdama jokios išeities ir kankinama minčių vieną kart nusprendė padaryti visam tam galą ir suvis prasišalinti iš to miestelio.

Ji buvo našlaitė; tėvas buvo kasyklose gazų sudėgintas, o motina apsiavedusi su kitu vyru į metus laiko mirė. Sabina pasiliko prie patėvio dvylikos metų amžiaus, bet patėvis jai paliko svetimu motinai mirus. Jai užaugus į merginą, jos patėvis pradėjo meilintis prie Sabinos ir nenorėdavo jos niekur išleisti. Jei pamatydavo kalbant su jaunaisiais, tai gyva pekla atsiverdavo.

Sabina dirbant dirbtuvėje ir grįžus iš darbo, reikėdavo atlikti namų šeimyninkės visą ruošą. Nelengvas buvo gyvenimas. O be to, su Jonu pertraukus draugingumą, nebuvo ko ir galėtis.

Vieną šeštadienio popietį, kuomet Sabina paėmė dviejų savaičių mokėstį, jau buvo išanksto priruošusi savo čemodaną su drapamomis ir palikusi gelžkelio stoty, tai išsipirkusi l'gą gelžkelio bilietą, niekeno nepalydima ir nepastebinama, apsišluociusi ašaras apledo gimtinį savo miestelį.

(Daugiau bus)

virto. Edvardsui suskaldė gražiausių gamtos reiškinių, smakrą. Karo metu jį du kartus vokiečių granatos užkasė po žemėmis, bet laiku buvo atkastas. Dvi kulkos pateko kunan, bet dušos neišvairė.

Prof. Adamso išradimu ši paslaptis dar irgi neatidengta, nes ir jam nepavyko padirbtį natūralaus didumo sniego dribsnius (kristalus). Net vartojant dirbtiną liety ir labai šaltą orą, koks yra didelės augstumo, negalima buvo gauti tikro sniego. Vis tik prof. Adamso išradimas turi didelės mokslinės reikšmės, nes tai yra svarbus žingsnis pirmyn tyrinėjime gamtos jėgų, nuo kurių pareina vieno ar kito oro susidarymas mūsų žemės paviršiuje.

DIRBTINAS SNIEGAS.

Amerikos chemikui profesoriui Adamsui pavyko surasti būdą gaminti dirbtiną sniegą. Sniego kristalai yra vienas iš

Išgirskit Musų Balsą

Lietuvos Atstatymo Bendrovės įgaliota komisija jau ne kartą per laikraščius atsisaukė į visus šios Bendrovės dalininkus (šėrininkus) prašydama visų, netrukdant laiko, priduoti savo tikruosius adresus. Tiesiogiai komisijai reikalingi visiems išsiuntinėti Bendrovės stovio paaiškinimus ir įgaliojimo blankas, surinkti reikalingą skaičių balsų sudaryti Bendrovės susirinkimą, kad jame būtų galima sutvarkyti Bendrovės reikalai. Bendrovė savo knygoje turi dalininkų adresus, bet jie įrašyti dar prieš penkiolika metų ar kiek vėliau. Per tą laiką daug dalininkų persikėlė apsigyveno kitur. Kiti mirė ir savo akcijas palikę savo turto paveldėtojams, kurių adresai mums irgi nežinomi. Taip vienių, taip ir kitų adresai mums šiandien būtina reikalingi augščiau minėtam tikslui. Reikalas čia labai svarbus ir išteisinamas, nes mums reikia kuodidžiausio skaičiaus balsų, įvykdyti legališką Bendrovės susirinkimą. Visuotinas susirinkimas gali įvykti tik dalyvaujant 51% visų dalininkų balsų, ar dalininkams patiems asmeniškai susirinkime dalyvaujant, ar savo balsus perduodant per savo įgaliotus atstovus, kurie susirinkime dalyvauja.

Todėl paantriname savo atsisaukimą ir prašome visus dalininkus kuogreičiausiai mums priduoti savo tikruosius adresus; siųskite jų kuriam žemiau pasirašiusių komisijos narių, arba centro raštinėn, kad galėtume visiems pasiųsti reikalingas informacijas ir įgaliojimų blankas.

Padarykite Išmintingą Darbą.

Legališki šios Bendrovės susirinkimai mėginti suaukti jau ne vieną kartą, bet pasidėkojant dalininkų apsilaidumui iš vienos, ir neturėjimui dalininkų teisingų adresų iš antros pusės, susirinkimų neįvyko, ir todėl Bendrovės reikalai turėjo likt tokioj netvarkoj, kokioj buvo. Užtat musų Bendrovės turtas, kurį mes sudėjome, nyko ir nyksta. Ir galutinai jis sunyks, jei mes ir šį kartą nepasistengsime legališką susirinkimą įvykdyti. O susirinkimas reikalingas štai kodėl:

Kurdami Lietuvos Atstatymo Bendrovę mes sudėjome kapitalo savo pinigais \$392,080 sumą. Tula laiką Bendrovė davė pelną, bet laikams pasikeitus, kaip jau kartą minėjome, atsirado priežasčių, kurios Bendrovei pelnu neleido verstis. Reikėjo Bendrovę pertvarkyti ir tam reikalui buvo stengiamasi suaukti legališką susirinkimą; atsisaukta į dalininkus, bet vieni jų nesurasti, o kiti nekreipė dėmesio, ir taip reikalingo balsų skaitliaus negalint surinkti, ir susirinkimas negalėjo įvykt. O tam pasidėkojant turime štai kokias išdavas: kapitalo mes sudėjome \$392,080. Iš tos sumos šandien turime turto Bendrovės knygoje, tik: Lietuvoj akcijų už \$47,000; Amerikoj akcijų už \$20,000 ir savo namą už \$95,000. Viso Lietuvos Atstatymo Bendrovės turtais šandien atskaitos (raporto) — \$162,000. Taigi, del dalininkų nerangumo, del kurio jie nepridavė savo balsų sudaryti visuotiną susirinkimą ir tam susirinkime pertvarkyti Bendrovės reikalus, Bendrovės kapitalo jau sudilo \$220,080.

Matykite koki nuostoliai darosi del dalininkų apsilaidimo! Ir jei dalininkai ir šį kartą

bus taip nerangūs, jei jie mums nepriduos savo adresų ir neatkreips dėmesio į musų reikalavimus, tai ir dabar negalėsime sudaryti visuotinio susirinkimo, ir todėl nebus galima Bendrovės reikalų pertvarkyti ir viskas turės likti taip, kaip ikišiol buvo. O tada Bendrovės palaikymas, valdžiai mokesčių mokėjimas ir kitokios išlaidos, musų Bendrovės turtą sunaikins.

Atsidarykite Akis!

Nenorėdami to prisileisti — padarykite bent kartą išmintingą darbą, kurio mes būtina reikalaujame: visi dalininkai, akcijų savininkai, pridukite mums savo tikrus adresus bent kuriam žemiau pasirašiusių komisijos narių, arba centrui. Komisija gavus adresus, visiems akcijų savininkams išsiuntinėsi reikalingas informacijas, dvi įgaliojimo blankas, ir kartu paaiškinimus Bendrovės stovio. Abidvi blankas turėsite išpildyti, jse įrašydami savo ir savo įgaliojinių vardus, pavardes, akcijų numerius ir jų kiekį, ir taip išpildę, blankas nusineškite pas Viešąjį Notarą (Notary Public) ir ten pasirašę, duokite Notarui blankas paaiškinti. Taip aprupinę, blankas paskui siųskite by vienam žemiau pasirašiusių komisijos narių, arba centran, arba įduokite jas savo įgaliojiniams, tiems kurie asmeniškai galės dalyvauti susirinkime. Įgaliojiniams galės susirinkime jusų vardu balsuoti Bendrovės pertvarkymo reikalą, kaip geriausiai bus permatoma, jei susidarys reikalingas balsų skaitlius ir tokiu budu prieisime prie tvarkos. Jei nebus kitokios išeities, jei pasirodys, kad Bendrovės jau negalima atstatyti į reikalingas vėžes, kad ji nešų kokį pelną, tada bus galima Bendrovę likviduoti, parduodant jos turtą, ir gautus pinigus, išdalinti šėrininkams. Tuom mes nelesime Bendrovei patekti į skolininkų rankas ir dar šiek tiek pinigų gausime.

Turime Tik Menką Pradžią.

Ikišiol šėrininkai komisijai yra atsiuntę savo įgaliojimų už arti 5,000 šėrų. Kad sudarius kvorumą susirinkime, yra reikalinga atstovaujamy šėrų arti 20,000. Taigi ikišiol turime tik 1/4 užtikrintų balsų. Kvorumo sudarymui reikia 3/4 dar 3/4. Laiko liko jau mažai, nes po Naujų Metų turi įvykt susirinkimas. Todėl šiūomi šėrininkai yra prašomi pasikubint su įgaliojimų siuntimu. Jeigu ir šį kartą mums nepavyktų sudaryt reikalingą kvorumą, todėl Bendrovės reikalai negalėtų but sutvarkyti, ir viską turėtume galutinai užmiršt. Taigi pasikubinkite su šįs įgaliojimus.

Šėrininkai (dalininkai) Amerikoje ir Lietuvoj išgirskit šį musų balsą, nes į visus mes lygiai atsiuikiame ir visus lygiai kviečiame: išgirskite musų balsą. Padėkite mums sutvarkyti Bendrovės reikalus!

Lietuvos Atstatymo Bendrovės Įgaliota Komisija:
Juozas J. Bačiūnas,
Sodus, Mich.
Dr. B. K. Vencius,
499 Grand St., Brooklyn, N.Y.
J. A. Ambraziejus,
168 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Žmogaus didžiausias nevidonas — saunaudiškumas.

Tulos moterys jaučiasj visai nuogomis, jei jos parodo žibaničią nosį.

V. J. B.

LIETUVIAI AMERIKOJE

EASTON, PA. „Amerikos Lietuviai“ Knygai Atvaizdai.

Teko sužinoti iš kun. S. Draugelio, kuris ruošia knygą „Amerikos Lietuviai“, kad tas darbas vis tik varomas pirmyn. Žinoma, labai lėtu procesu tokis darbas gali progresuoti, nes vienas žmogus nekažim kiek tokio painedo darbo tegali atlikti.

Žymiausias Amerikos lietuvių komercinis fotografas p. J. Kubilius, kuris pagarsėjęs svetimtaučių tarpe savo darbais, nes gauna atvaizdų pagaminimui užsakymus iš didžiausių šio krašto firmų, pagaminio jau 94 atvaizdus ir knygai „Amerikos Lietuviai“. Daugiausiai yra lietuviškų bažnyčių, klebonijų, vienuolynų ir lietuvių svetainių atvaizdai. Yra keletas ir biznio įstaigų atvaizdų ir šiaip atvaizdų iš lietuvių gyvenimo, kaip ukielninko namai ir kt. Pirmiausia, žinoma, gaminami visuomeninės reikšmės įstaigų atvaizdai.

Manau bus įdomu sužinoti Amerikos lietuviams, kad „Amerikos Lietuviai“ knygos darbas eina pirmyn, nors gal daugelis tą sumanymą ir užmiršo. Iš pasikalbėjimo su kun. Draugeliu išsinešiau įspūdį, kad jis tą sumanymą ant žut but, ant kiek jam bus galima, prives prie galo ir su laiku turėsime istorinės reikšmės leidinį apie Amerikos lietuvių ir visą jų gyvenimą.

Korespondentas.

PHILADELPHIA, PA. Siurpus Vaizdas.

Anadien einant man Girard Ave., prie Front gatvės, senutė moteris sulaukė mane ir klausia ar aš galiu kalbėt lietuviškai. „Taip“ atsakiau jai ir žingeidaudamas klausiu jos kame dalykas? Jinai atsako, eik su manim, čia netoli pamatysi žingeidų, vieną iš nelaimingų žmonių gyvenimo, paveikslą. Senutė mane vedė apie kokį musų miesto blioką, tiesa, netoli. Perlidom pro siaurą ulyčaitę, čia, kiemo žėgliakertėj, pamaciau ištikro apgailėtiną žmogystos paveikslą...

Pasirodė esanti lietuvi moteris. Aš pradėjau su ja kalbėtis, klausiti kaip ji čion pateko. Sunku buvo ją suprasti, ką ji norėjo pasakyti, nes jos kalbą negalima pavadinti nė lietuviška, nė angliška; ji nė vienos jų, matyt, nebuvo niekad gerai išmokusi. Dabar ji tikrą, iš abiejų kalbų, maišiatienę darė. Ji atrodė jau netoli beprotės... Kiemo žėgliakertėj atradau ją sėdint ant suirusios kedės, arti jos stovėjo senas aržuolinis, bet jau suiręs, stalas, o prie jo, antra suirusi kedė. Ant stalo sudėta sudėvėti jau keli indai, o prie kiemo tvoros, stovėjo surudijusis pečius. Jinai pati, nors atrodė riebi, bet išvaizda labai giliai sudėvėta; drapanos ant jos kuno apdriskę. Parodė ji man, tiesa, dar gerą „suknę“, bet ir ta tik „regsmanu“ tikus. Tai buvo visas jos turtas.

Ji pateko čionai, sulig jos pasakojimo ir kiek ją galėjau suprasti, kaip dabartinės ekonominės padėties auka. Ji yra vedus ir turi vieną sunų 20 metų amžiaus; vyras jos, kaip „pasakojė“, gyvena kur tai „kietuose šteituose“. „O kur jusų sunus“ — klausiau jos. „Sunus išėjo darbo ieškoti ir jis pareis apie kokią 11 val. nakties“ — atsakė ji. Sužinojau, kad ji neteko darbo jau apie du metai atgal; sunus

BOSTON, MASS.

Lietuvių Knygos Bostono Knygyne.

Bostono „Library Journal“ paskelbia 144 lietuvių kalba knygas, kurias galima gauti Bostono viešajam knygyne. Suprantama, tai tik dalis lietuvių rašytojų ir lietuvių kalbon išverstų knygų paskelbta, kiek jų yra Bostono knygyne. Nes nesinorėtų tikėti, kad tik tiek lietuvių kalba knygų būtų.

Šia proga norėčiau paraginti lietuvių visuomenę daugiau naudotis miestų knygymais, reikalaujant juose lietuvių kalba knygų. Kuomet daugiau lietuvių pradės lietuviškų knygų reikalauti miestų knygyuose, tai knygynai bus priversti knygas pirkti ir tuo budu paremsime musų rašytojus ir knygų leidėjus. Vargiai šiandien rastume tokį knygyną Amerikoje, kuris turėtų visas knygas lietuvių kalboje išleistas. Ir tam kalti patys lietuvi, kad mesinaudoja miestų viešaisiais knygymais ir nereikalauja juose lietuviškų knygų.

Tuo tarpu visi žinome, kad nėra bent kiek didesnio miestelio Amerikoje, kuris neturėtų viešo miesto knygyno. Tegul bent didesnių miestų knygynai pirs lietuvių kalba knygas ir tai kelis tukstančius kiekvienos knygos egzempliorių galėtumėm įdėti į Amerikos knygynus. Kokia didelė parama būtų musų rašytojams ir knygų leidėjams. Reikia tik, kad Amerikos lietuvi, daugiau domėtusi knygų skaitymu ir tam tikslui naudotųsi miestų viešaisiais knygymais.

Vincas A. Jenkins.

EAST ST. LOUIS, ILL. Nauja Lietuvis Įstaiga.

Musų tautietis Jonas Kaušpėda (Kessly), plačiai šio miesto lietuviams žinomas graborius, prie 9-tos ir Exchange Ave. baigia statyti naują gražų namą ant tos pačios vietos, kur seniaus stovėjo jo graborystės įstaiga. Kaip vietiniai anglų laikraščiai rašo, tai bus naujausios mados moderniškias namas, kuris bus įtaisytas su šaldymo sistema, kad vasaros metu viduje būtų šalčiau, negu lauke. Namas išrodo labai puikiai kaip iš lauko pusės, taip ir iš vidaus.

Ponas Kaušpėda yra senas, prityręs graborystės profesijoje veteranas-biznieriuis ir visų gerbiamas, nes jis visuomet stengiasi lietuviams ir visiems patarnauti sąžiningai ir draugiškai suteiktai paskutinį patarnavimą mirusiems. Todėl visi p. Kaušpėda pasitikti ir visuomet su tais reikalais prie jo kreipiasi. Linkiu geriausios kloties savo tautiečiui p. Kaušpėdai, kaipp se nam biznierių naujame name.

Vladas Domaševičius.

CLEVELAND, OHIO. Perorganizuota ALTS. 18 Kuopa.

Lapkričio 10 d. susirinkęs Clevelando veikėjų gražus numose, 1259 E. 79-th St., apkalbėjo lietuvių tautinio veikimo išgales ir visą judėjimą ir nutarė, kad būtina reikalinga perorganizuoti ir išjudinti prie veikimo vietinę Sandaros 18 kuopą. Taigi be didelių ceremonijų tuojaus išrinkta nauja kuopos valdyba iš sekamų veikėjų: A. M. Praškevičius — pirm., S. Čerauka — sekr. ir organizatorium ir J. Vilčins-

kas — išdininku. Visais perorganizuotos kuopos reikalais rūpintis pavesta kuopos valdybai.

Taigi smagu pažymėti šis faktas, kad ir Clevelando lietuvi,ai vėl ėmėsi darbuotis demokratiniai-tautinėje Amerikos lietuvių organizacijoje Sandaroje. Nėra abejonės, kad kiekvienas pažangus ir šviesus Clevelando tautinio susistatymo lietuvis prisidės prie ALTS. 18 kuopos. Smagu pažymėti ir tas, kad visi veikėjai pasižadėjo ir yra tvirtai pasiriję pasidarbuoti šios kuopos veikimo praplėtimui. Neturiu mažiausios abejonės, kad Sandaros 18 kuopa su laiku išaugs į tokią skaitlingą, kaip seniaus kad buvo. Tik reikia visiems atsidavusiai pasidarbuoti ir savo užsibrėžto tikslo pasieksime. Organizatorius.

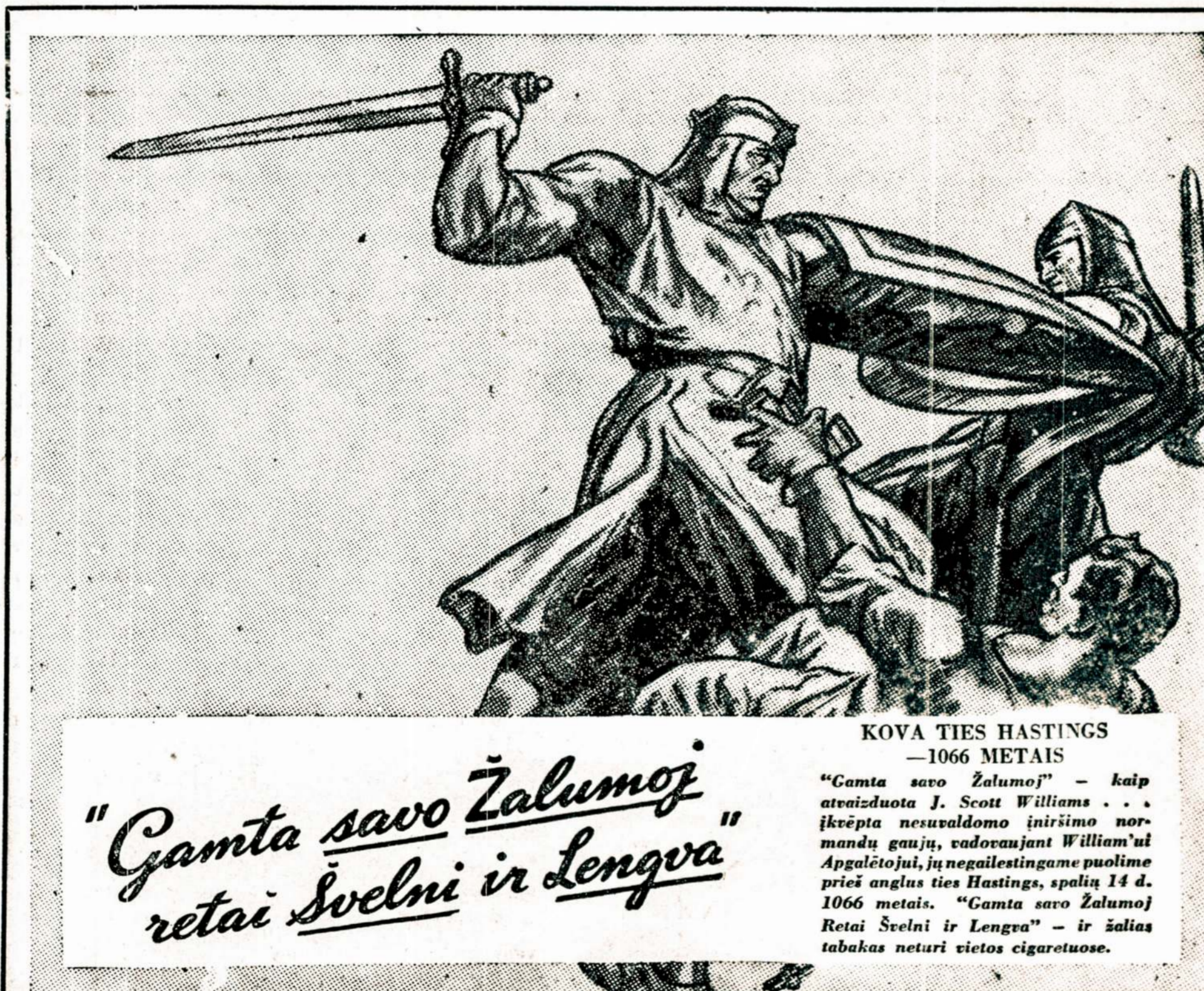
LENKAI KONFISKAVO „SAKALĖLIUS“.

Koop. S-ga „Spaudos Fondas“ siuntė, per p. Šlapelienės knygyną, Vilmiaus lietuviškoms mokykloms Esmaičio „Sakalėlio“ 1 d., elementorius, bet lenkų valdžia juos visus konfiskavo.

Skaitykite Knygą AMERIKA

— arba —
Rinkinys įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams.

„TĖVYNĖS“ ADMINISTR.
307 West 30th Street,
New York, N. Y.

KOVA TIES HASTINGS — 1066 METAIS

„Gamta savo Žalumoj“ — kaip atsiuikiota J. Scott Williams... iškėpta nesuvaldoma iniršio normandu gauja, vadovaujanti William'ui Apgalčiojui, jų negailėtingame puolime prieš anglus ties Hastings, spalį 14 d. 1066 metais. „Gamta savo Žalumoj Retai švelni ir Lengva“ — ir žalias tabakas neturi vietos cigaretuose.

Luckies nėra žalio tabako — dėl to jie tokie lengvi

MES perkame puikiausią, patį puikiausią tabaką visame pasaulyje, bet tas dar neišaiškina kodėl žmonės visur skaito Lucky Strike lengviausiu cigaretu. Dalykas tame, kad mes niekuomet neužmirštame teisybės, jog „Gamta savo Žalumoj Retai švelni ir Lengva“ — todėl šis puikus tabakas, jį tinkamai pasendinus, išnokinus, perlei-

džiamas per pagerinamą Lucky Strike valymo procesą, kuris žinomas kaip — „It's toasted“. Štai kodėl kiekvieno miesto, miestelio ir sodybos gyventojas sako, kad Luckies yra tokie lengvi cigaretai.

„It's toasted“
Tas pakelis lengvų Luckies

VIETINĖS ŽINIOS

IS SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO.

Kai jau buvo pranešta peraitame „Tėvynės“ num., kad lapkričio 17 d. ryte, SLA. Centro rastinėje, prasidėjo S. L. A. Pildomosios Tarybos suvažiavimas, tai šiame galime tik pažymėti, kad suvažiavimas užsitęsė keturias dienas iki visi susirinkusieji organizacijos reikalai išspręsti.

Suvažiavime dalyvavo visi Pildomosios Tarybos nariai, butent: Prezidentas S. Geguzis, Vice Prezidentas A. Mikalauskas, Sekretorius P. Jurgeliūtis, Izdininkas adv. K. Gurgis, Doktoras Klotėdas Dr. J. Stanislovas, Izdo Globėjas S. Mockus ir J. Januškevičius, Jr. Taip pat šiam suvažiavime dalyvavo SLA. Kontrolės Komisijos pirmininkas p. J. Bačiūnas. Visi atvykusieji iš toliau šio suvažiavimo dalyviai aplankė „Tėvynės“ redakciją.

Tarpe kita šiame suvažiavime Pildomoji Taryba nutarė: 1. Rezignavo SLA. Sekretorius P. Jurgeliūtis, kurios rezignaciją Pildomoji Taryba priėmė. Rezignacija įeis galion su sausio 1 d., 1933 metų. Gruodžio mėnesį suvažiavimas naują SLA. Sekretorių.

2. Visas morgičių paskolas, kurių savininkai užvilko išpildymą pasižadėtų obligacijų, nutarta įstatymų keliu perimti Susivienijimo nuosavybėn, jei nužymėti laiku obligacijos nebus išpildytos.

3. Nuimta kuopoms atsakomybė už duodamas nariams paskolas duoklių užsimokėjimui ir paskolų davimo nekalas palikta tik kuopų priežiūroje. SLA. Prezidentas p. Geguzis šiuo reikalu pasižadėjo parašyti „Tėvynėn“ nuodugną paaiškinimą sulig teikiama paskolų iš Centro.

4. Nutarta surengti sekamą vasarą SLA. trečią ekskursiją į Lietuvą ir sąryšis su tuo paskelbti naujų narių prirašymo konkursą.

5. Centro tarnautojams algos sumažintos: vyrams 15 nuoš., merginoms nuo 5 iki 10 nuoš.

Tai svarbesni nutarimai. Smulkmeniškai visus šio suvažiavimo nutarimus nariai sužinos iš protokolo, kuomet bus paskelbtas „Tėvynėje“.

OPERETĖS CHORO PARENGIMAS.

Placiai Brooklyne ir apylinkėse žinomas Lietuvių Operetės Choras rengia pirmą šį sezoną savo parengimą — mišrų vakarą. Šiame parengime bus perstatyta vieno veiksmo p. P. Bukšničiaus komedija „Ištartinė Asmuo“, mišrus choras, merginų choras, vyrų choras ir parinkti solistai bei solistės dainuos naujovines dainas. Po programo — šokiai, prie p. Beronio orkestro. Kiek teko patirti, tai prie savo pareigų atlikimo kaip choras, taip ir solistai bei vaidybos yra gerai prisirengę. Operetės Choras visomet publiką patenkino: dar geriau nereikia abejoti, dar geriau patenkinti, nes dabar chore randasi naujų ir gerų muzikalių jėgų, ypač pastaruoju metu įsirašė daug ir muzikalaus jaunimo.

Parengimas įvyks sekmadienį, gruodžio 4 d., Lietuvių Piliečių Klubo Salėje, 80 Union Ave., (kampas Stagg St.) Brooklyn, N. Y. Pradžia 4:50 val. po pietų. Įžanga — 75c. į programą ir 50c. į šokius. Partina visiems Brooklyno ir apylinkės lietuviams į šį parengimą skaitlingai atsilankyti. Tikinu, kad visi busie patenkinti.

LANKĖSI REDAKCIJOJ.

Be Pildomosios Tarybos narių-svečių pereitą savaitę aplankė „Tėvynės“ Redakciją dar šie svečiai:

Ponia Stanislovaite iš Waterbury, Conn., SLA. 11 kuopos veikėja ir SLA. Doktoro Klotėdo žmona. Su ponia Stanislovaite pasikalbėjus daug smulkmenų sužinota iš Conn. valstijos čiagimū lietuvių darbuotės, kaip apie puikiai pavykusių meno ir rankdarbių parodą ir kitais reikalais. Be kita ponia Stanislovaite užtikrino, kad už minėtus parodos surengimą ir už taip gražų jos sutvarkymą didžiausias kreditas priguli New Haveno SLA. jaunuolių kuopos veikėjai mokytojai p-lei Onai Balsytėi. Ši jauna ir energinga panelė suteikė tikrai gražų pasitarimą lietuvių kultūriniam pakylėjimui amerikonių aktyve.

Taip pat lankėsi „Tėvynės“ Redakcijoj ponia Ona Račkuskienė iš Detroit, Mich., p. G. J. Jokubaitis iš E. Setauget, L. L., ir inžinierius J. Baltus iš Coram, L. I.

IS LIETUVIŲ STUDENTŲ IR ALUMNŲ KLIUBO SUSIRINKIMO.

Lapkričio 18 d., p-lės O. Biržiečiūtės namuose, įvyko Lietuvių Studentų ir Alumnų Klubo susirinkimas, kuriame aptarta visi klubo reikalai. Svarbiausiu nutarimu bene bus surengimas Klubo metinio bankieto su šokiais, kuris nutarta rengti sekamų metų vasario mėn. 13 d., Hotel McAlpin, New York. Taip pat aptarta visi šio rengiamo bankieto reikalai.

Pirmesiam Klubo susirinkime nariai buvo paluosuoti nuo visų duoklių mokėjimo, tačiau šiame susirinkime šį klausimą persvarsčius iš naujo nutarta, kad kiekvienas narys mokėtų nustatytą metinį mokesnį į Klubo išdą. Nors mokeskis labai mažas, vienok Klubo tikslu yra įsigyti nuosavus namus tinkamo klubo įkūrimui. Tiesa, tas gali užimti ilgą laiką iki klubas gais šį savo pasirijimą įkūnyti, bet narių entuziazmas ir pasirijimas to siekti yra labai naudingas ir sveikintinas dalykas.

LIETUVOS UNIVERSITETAS PASIŽYMEJO.

New Yorko Universitetas (Washington Square, New York City) buvo įsteigtas 100 metų atgal. Tuomet buvo sukviesta ir pašitarimą 100 žymiausių Amerikos veikėjų. Pirmasis to Universiteto rektorius, Rev. Dr. J. M. Matthews, yra pareiškęs: „Mes jaučiame, kad turime daug uždavinių del krašto valdymo ir apšvietos sistemos pagerinimo bei pritaikymo prie šio štauto uždavinių ir viso mūsų krašto reikalų“.

Atminčiai to kas buvo šimtą metų atgal, dabartinė New York Univer. valdyba, su prof. E. Brown priešaky, šio mėnesio 15, 16 ir 17 dienomis sukvietė ir pasitarimą jau ketelą šimtų žymiausių švietimo vadų netik iš Amerikos bet ir iš svetur. Pasitarimas oficialiai vadinamas: „A Conference of Universities“. Diskusijų bendroji tema: „The obligation of Universities to the social order“. Ši tema, diskusijų patogumo dėlei, padalinta į keturius skyrius:

1. The University today, its aims and province.
2. The University and economic changes.
3. The University and government changes.

4. The University and spiritual values.

Universitetų Konferencijon buvo pakviestas ir Lietuvos Didžiojo Universitetas. Musų Universitetas negalėdamas atsiųsti savo delegato, teikėsi atsiųsti atitinkamą atsiliepimą. Šis Lietuvos Universiteto atsiliepimas buvo iškabintas Konferencijos kuluaruose (Waldorf-Astoria) su tokiu prierašu: „Žemiau patalpintas atsiliepimas (address) yra išrinktas iš keletos šimtų panašios rūšies atsiliepimų bei sveikinimų kaip į formiausius turinio ir formos atžvilgiu.“

Vėliau, New Yorko Universiteto pakartotiniai prašomas Lietuvos Universitetas paskyrė tai konferencijai savo atstovą P. Žadeikį, Lietuvos Generalinį Konsulą. L. G. K.

SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 126 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 2 diena, gruodžio, 8 val. vakare, S. L. A. raštinėje, 307 W. 30th St., New York City. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi turime ir kitų reikalų apsparstymui. Neuzmirškite užsimokėti užvilktas mokeskis už 1932 metus. Ateidami atsi- veskite savo draugus, drauges ir pažįstamus prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Draugeliūtė, SLA. 126 kp. sek.

SLA. 38 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 38 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 1 d., paprastu laiku, Ukėsu Klubo svetainėje, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Šis susirinkimas metinis ir todėl visi nariai būtina turite ateiti, nes bus rinkimas kuopos valdybos ir apkalbama daug kitų reikalų. Taip pat nepamirškite užsimokėti mokesčius, kad neiktumet suspenduoti.

P. Narvydas, prot. rašt.

KURIEMS REIKALINGA Surast Atvažiavimo Laikas ir Laivo Vardas.

Mano žinioje yra atvažiavimo rekordai nuo 1895 iki 1915 metų buvusio agento Julius Rottembergo, Bostone ir daugelio kitų buvusių agentų. Kurie neatmenat atvažiavimo dienos į Ameriką ir laivo vardo aš padėsiu surast, nes padariau sutartį su Hamburgo ir Bremeno įstajomis.

Norintiems Važiuoti į Lietuvą Ar Kitus Kraštus.

Mes sudarome ir gauname iš Valdžios Įstajų visus reikalingus dokumentus. Nedaro skirtumo kur jūs gyvenate, reikalus sutvarkom per laisvą arba atsikreipus į mūsų ypatingumą.

Parduodam laivakortes ant visų laivų. Įvairias informacijas suteikiame dykai. Reikale kreipkitės ypatingai arba laisvą.

K. SIDABRAS, 342 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

Kuopu Susirinkimai

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 27 d. lapkričio, 1:30 val. po pietų, Julius Danulevičiaus svetainėje. Visi draugai malonėkite pribiti, nes tai yra svarbus susirinkimas. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie S. L. A. 12 kuopos.

P. Augustaitis — sek.

Detroit, Mich. SLA. 21 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 3 d. gruodžio, 7 val. vakare, Lietuvių svetainėje, ant 25th St. Visi draugai dalyvaukite, mes bus renkama kuopos valdyba. Yra ir kitų reikalų apsparstymui. Taipgi neuzmirškite užsimokėti mėnesines mokeskis.

A. Stulgis — sek.

Shenandoah, Pa. SLA. 23 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 4 dieną gruodžio, 2 val. po pietų,

Eagens svetainėje, kampas Main ir Centre gatvių. Visi nariai ir narės būtina esate kviečiami dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi neuzmirškite užsimokėti užvilktas mokeskis.

A. Vasiliauskas — sek.

Lawrence, Mass. SLA. 41 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, paprastu laiku ir toj pačioj vietoj, Lietuvių Klubo Svetainėje, 41 Barkley St. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Turime ir kitų reikalų apsparstymui. Neatsilankiusieji busite baudžiami 25c.

P. Baumila — sek.

Terre Haute, Ind. SLA. 46 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, paprastu laiku ir paprastoj vietoj, 23 Buckeye St. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi turime ir kitų reikalų apsparstymui. Neuzmirškite užsimokėti užvilktas mokeskis.

S. Plauskevičius — sek.

Thompsonville, Conn. SLA. 113 kuopos metinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, paprastu laiku ir paprastoj vietoj, 9 Russell St. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi turime ir kitų reikalų apsparstymui. Neatsilankiusieji busite baudžiami vienu doleriu. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 113 kuopos.

S. Grigaliūnas — sek.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, 2:30 val. po pietų, svetainėje 325 E. Market St. Visi nariai yra kviečiami dalyvauti ir užsimokėti užvilktas mokeskis.

S. Pileckas — sek.

Taylorville, Ill. SLA. 119 kp. metinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Visi nariai malonėkite pribiti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Turime ir kitų dalykų apsparstymui.

V. Petraitis — sek.

Cleveland, Ohio. SLA. 136 kuopos metinis susirinkimas įvyks 6 d. gruodžio, Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave., 7 val. vakare. Visi nariai turite būtina dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi neuzmirškite užsimokėti mokesčius už 1932 metus. Kurie norite prirašyti ar iš kitų kuopų persikelti į 136 kuopą, malonėkite ateiti ir sekantį susirinkimą.

A. Gedgaudas — sek.

South Fork, Pa. SLA. 141 kuopos metinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, 2 val. po pietų, S. J. D. svetainėje. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Turime ir kitų reikalų apsparstymui.

J. Valukas — sek.

New Kensington, Pa. SLA. 192 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 11 d. gruodžio, 2 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi turime svarbių reikalų apsparstymui. Neuzmirškite užsimokėti mėnesines mokesčius. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 192 kuopos.

Jonas Svėpas — sek.

Tamaqua, Pa. SLA. 204 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 204 kp.

J. Rakauskas.

Aliquippa, Pa. SLA. 247 kuopos metinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, 6 val. vakare, Gvazdauskų name. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti duokles. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Turime ir kitų reikalų apsparstymui. Atsiveskite savo draugus ir pažįstamus prirašyti prie SLA. 247 kp.

J. Pileckaitis — sek.

Castle Shannon, Pa. SLA. 266 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., 1 val. po pietų, p. Aimoną. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Turime ir kitų reikalų apsparstymui. Neatsilankiusieji nariai bus baudžiami 25c. o viršininkai po 50c., nes taip yra nutarta.

P. Laurinaitis — sek. ižd.

Gary, Ind. SLA. 284 kp. metinis susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., 2 val. po pietų, paprastoj svetainėje, 15 Ave. ir Lincoln St. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes turime svarbių reikalų apsparstymui. Neatsilankiusieji busite baudžiami sulig įstatų patvarkymo.

D. Vaitkus — sek.

Harvey, Ill. SLA. 289 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 1 dieną gruodžio, 7 val. vakare, J. Piekarskio svetainėje, 15709 So. Halsted St. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 me-

tams. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Neuzmirškite užsimokėti mėnesines mokeskis.

A. L. Skirmonas — pirm.

W. Frankfort, Ill. SLA. 311 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, 1 val. po pietų, paprastoj svetainėje. Visi nariai malonėkite pribiti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Turime ir kitų svarbių dalykų apsparstymui. Taipgi užsimokėkite užvilktas mokeskis. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 311 kuopos.

Frane Šiugdinienė — sek.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 35 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, 2 val. po pietų, B. Poteliuno svetainėje, 53 Bank St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi turime ir kitų reikalų aptarimui. Užsimokėkite užvilktas mokeskis. Atsiveskite savo draugus, drauges ir vaikūčius prirašyti prie SLA. 35 kuopos.

J. Andriūšis — sek.

Courtney, Pa. SLA. 92 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, 12 val. dieną, paprastoj vietoj, Mainierų svetainėje, New Eagle, Pa. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Užsimokėkite mėnesines duokles. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 92 kuopos.

F. P. Barskietis — sek.

Benld, Ill. SLA. 155 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, Prosperit svetainėje, 2 val. po piet. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mokeskis. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Neatsilankiusieji busite baudžiami.

J. A. Guzevičius — sek.

Waukegan, Ill. SLA. 262 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., 10 val. ryte, 721 Vine Pl. Visi draugai ir draugės malonėkite atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Neuzmirškite užsimokėti mėnesines mokeskis.

J. Mačiulis — sek.

Providence, R. I. SLA. 347 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., 2 val. po pietų, L. P. P. Klubo svetainėje, 208 Charles St. Visi nariai ir narės malonėkite pribiti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui.

V. Bankauskas — sek.

Detroit, Mich. SLA. 352 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., 2 val. po pietų, Lietuvių svetainėje. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams.

J. Overaitis — sek.

Warehouse Point, Conn. SLA. 334 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, paprastoj vietoj. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir šį metinį susirinkimą, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi turime daug svarbių reikalų apsparstymui.

J. Krilavičius — sek.

Stamford, Conn. SLA. 168 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, paprastoj vietoj ir paprastu laiku. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti užvilktas duokles. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Turime daug ir kitų svarbių dalykų aptarimui.

B. Tarulitė — sek.

Springfield, Ill. SLA. 158 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, paprastoj vietoj ir paprastu laiku. Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Neuzmirškite užsimokėti mokesčius už 1932 metus. Kurie nedirbate ir negalite užsimokėti mokesčių, tai ateikite susirinkimui ir praneškite, o Centras suteiks paskolą. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 158 kuopos.

P. Rautkis — sek.

Rockford, Ill. SLA. 77 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, 1 val. po pietų, paprastoj svetainėje. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 m. Neuzmirškite užsimokėti užvilktas mokeskis.

J. Gustaitis — sek.

Cleveland, Ohio. SLA. 14 kuopos metinis susirinkimas įvyks 7 d. gruodžio, 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave. Visi nariai kviečiami skaitlingai atsilankyti, mes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi neuzmirškite užsimokėti užvilktas duokles už 1932 metus.

J. G. Polteris — sek.

Luzerne, Pa. SLA. 67 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., 7 val. vakare, Mockackio svetainėje. Visi nariai ir narės pribiukite, nes tai yra metinis susirinkimas ir bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi turime daug reikalų apsparstyti. Atsiveskite savo draugus ir pažįstamus prirašyti prie SLA. 67 kuopos.

Heriker, N. Y. SLA. 233 kuopos susirinkimas įvyks 8 dieną gruodžio, senoj vietoj, 8 val. vakare. Prašomi visi nariai atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Neuzmirškite užsimokėti užvilktas mokeskis.

A. Daniūnas — sek.

Dickson, Pa. SLA. 80 kuopos metinis susirinkimas įvyks 4 d. gruodžio, 2:30 val. po pietų, Vinco Grazevičiaus name. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1933 metams. Taipgi turime ir kitų reikalų apsparstymui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 80 kuopos.

F. J. Suklis — sek.

Paieškojimas

Paieškau dėdės Jono Mikėno, gimimu iš Naujasodžio, Ramygalos. Gyvenęs Philadelphiaje. Atsisaikite.

ONA GURSKIENĖ-VILKIUTĖ, 717 Broad Street, HARTFORD, CONN.

TIKRAS TONIKAS.

Beveik kiekvienas, o ypač pasiekusieji viduramžių, reikalauja toniką idant buti pilnai aktyviems. Tai buvo senai patirta vieno gydytojas specialisto, kuris atsidėjęs tyrinėjo ir bandė surasti preskripciją ant kurios įsai galėtų pasitikėti. Tą preskripciją įsai pavadinu NUGA-TONE, ir šiandien ji yra vaistas, vartotas per tuokstantis žmonių ir parduodamas vaistinėse su pilna garantija. Mėnesinis treatmentas už vieną dolerį.

Kurt H. Schurig & Co., 50 Broadway, New York.

Išgirk Kitą Lietuviską RADIO Programą

Iš Stoties W. B. R. 1300 kc. 2306 m. trečiadienį, 30-tą Lapkričio, 1932 Lygiai nuo 7-ny vakare. Išgirsi naudingą ir pamokinančią paskaitą ir lietuviską muziką.

J. G.

DIDYSIS LIAUDIES VAKARAS RENGIA "VIENYBĖ"

Sekmadienį, Lapkričio-November 27 d., 1932 m., ARCADIA HALL, Brooklyn, N. Y.

„Namų Židyns“ Ansamblis
Vieno veiksmo vaidzdis Skvartai
Kanklės Kvetalai
Armonikos Duetai
Deklamacijos Solo

Pradžia 3:30 po pietų. Šokijos
Ižanga 50c. Rezervuotos sėdynės \$1.00

Didžiausias Liaudies Dainų Koncertas — Jame Dalyvaukit

7 Dienomis Į LIETUVĄ — PATOGUS — Kalėdiniai Išplaukimai IS NEW YORK

Greičiausiais Pasauly Laivais

EUROPA BREMEN

GRUODZIO 8 GRUODZIO 16
Puikus geležinkelio susisiekimas iš BREMERHAVEN į LIETUVĄ

Taipgi reguliariai savaitiniai išplaukimai žinomais LLOYD KABIN LAIVAIS BERLIN STUTTGART GEN. von STEUBEN DRESDEN

Informacijų kreipkitės į vietinius agentus arba

NORTH GERMAN LLOYD 57 BROADWAY - NEW YORK

Knygos ir Gintarai Už Pusę Kainos

Aušros" knygyne eina išpardavimas knygų ir gintarų už pusę kainos. „Aušros“ knygyne yra didžiausias knygų pasirinkimas, nes didžiausias lietuvių knygynas Amerikoje. Čia galima gauti žodynų, teatrų, dainų, mokyklai vadovėlių, istorijų, geografių, mokslinių knygų, apie sveikatą, dvasinio turinio, žemlapių, paveikslų, sapninkų, orakulų, juokų ir įvairaus turinio knygų. Čia yra didžiausias pasirinkimas muzikalių dainų chorams, solistams, muzikantams. Visos knygos už pusę kainos.

Taipgi čia randasi visokius gintarinių dalykėlių: karolių, auskarų, branzlietų, špilkų, plunksnakočių ir vyrains cigaryčių ir kolonikų ir tt. Parduodam už pusę kainos.

Reikalaukite knygų ir gintarų katalogą prisiųsdami 5 centų krasaženklį persiuntimui katalogo.